

LO PEDRÍS

68

juliol 2017

www.lopedris.cat

Butlletí trimestral d'informació

VILAPLANA

Edita: **Lo Pedris**

Coordinació

Josep M. Garcia Josep de Las Heras
Montse Ferré Roser Queralt
Josep Huguet Hilari Juanpere
Jordi Mariné Josep Mestre
Teresa Serra Mei Salvat
Dolors Sentís

Correcció

Francesc Mariné
Jordi Serra
Carme Maigí

Prensa on-line

Raquel Virgili
Laura Aragonés

Col·laboradors

Anna Àvila
Maria Mestre
Núria Ferré
Carme Abelló
Maria Bigorra
Paquita Tost

Portada

Pep Àvila

www.lopedris.cat

Composició i Impressió

sbm

D.L. T-1553-2000

Tirada 500 exemplars

Preu: 2,50 Euros

Lo Pedris és una publicació local que pretén dur la informació a tots els vilatans. Lo Pedris no assumeix, necessàriament, les opinions que els col·laboradors manifesten en llurs articles ni que s'hi identifiqui.

Annex amb la revista aquest número:

LÀMINA NÚM 51 - Vista parcial

LO PEDRIS

Editorial

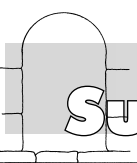
■ La redacció

Encara que separats pel temps, aquest serà el 40è aniversari del primer Aplec de La Mussara i, amb el d'aquest any, ja en portarem deu de consecutius.

Pensem que fer un acte lúdic cultural com és un aplec, durant tant de temps i en un lloc com La Mussara, és d'un gran mèrit i digne d'un fort aplaudiment per a tots el organitzadors i voluntaris que, any rere any, ho han fet possible.

Ara estem davant la possibilitat de que aquest sigui l'últim any que se celebra l'Aplec. No sabem si els actuals organitzadors ho seguiran fent, o bé si algú altre es posarà al davant per tal de seguir amb aquesta tasca.

El que sí volem és fer arribar el nostre més profund agraïment per a tots aquells que han fet possible que l'Aplec sigui una realitat durant aquest anys i esperem que pugui tenir continuïtat. Moltes gràcies a tots i totes.

Sumari

Editorial	2
Entrevista a Isabel Salvat	3 - 7
In memoriam Carta a Carles Capdevila	8 - 9
Art: Senyals: de Vilaplana a la Mussara	9
Rutes per caminar El Pont d'Orient	10
De cinema Donant la nota (II)	11
Opinió Jo també tinc un somni	12
Aplec de la Mussara Un futur per a La Mussara	13
Salut natural Un Racó amb vistes a la Sanació	14-15
Arquitectura eficient Combatre la calor	16
Activitats AMPA	17 - 18
Activitats ESCOLA	19 - 21
Literatura Presentació del llibre ALMUSARA Lo qu'amagua la boira	22 - 23
Ressenyes literàries L'ÀLEX I EL RATOLÍ DE CORDA	23
Literatura Llegim?	24 - 25
Obituari Un 14 d'abril vam rebre la república i un altre acomiadàvem un activista	26
Literatura PETITS FOURS	27
Poesia Passo la tarda	28
Activitats	28 - 29
Història	30 - 31
Literatura Favatada	32
Actes	33
Passatemps	34 - 35

VILAPLANA

Entrevista a

ISABEL SALVAT

amb les ciències i amb les lletres

■ Antònia Farré Sant Feliu

La Isabel té una mirada clara, atenta. Arronsa els ulls i es manté en silenci, busca en el record. De sobte, somriu, i amb una veu decidida i plàcida inicia un discurs que serà el principi d'un viatge que comença i acaba a Vilaplana, alguns en diuen Roda el mon i torna al Born.

Però la meua mirada se'n va a les seves mans, vitals, elegants, decidides. I és que contenen la força del seu ofici, la Fisioteràpia, a la qual es dedica amb passió des de fa vint anys. Una tasca científica reconeguda amb el Premi June Nystrom del Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya. Tot i això, la Isabel és una persona molt plural, amb sensibilitats diverses, tant en l'àmbit científic i docent com en el literari.

Isabel, quin és el teu ofici?

Sóc fisioterapeuta i em dedico a donar classes de Fisioteràpia. Al poble em coneixen com a fisioterapeuta.

Però no fa gaire que deïem anem al massatgista, anem a fer-nos un massatge, en comptes de parlar de Fisioteràpia o fisioterapeuta. En canvi, ara anar al fisio, fisioteràpia ho hem convertit en lèxic quotidià...

Recordo que només començar a la Facultat em van demanar un article per a un diari i justament vaig fer referència a la raresa d'aquests mots: "Fisioterapeuta, fisioteràpia, paraules més aptes per jugar al penjat que no pel bon enteniment de les persones". És cert que eren noms poc coneguts. Quan deies que eres fisioterapeuta et deien "fisio què?" Fins i tot els fisioterapeutes havíem proposat un canvi de nom. Però els esportistes han fet habitual la figura del fisioterapeuta en els mitjans de comunicació, l'han normalitzat. I no cal dir a Vilaplana, a Vilaplana en som molts, i

tothom coneix el que fem.

Tot i això, encara em diuen: fas massatges? Llavors no sé què dir, ja que els tractaments inclouen massatges. De fet, abans d'estudiar Fisioteràpia vaig estudiar Quiromassatge, però no s'assembla gens com treballar ara a la meua manera de fer en aquells inicis. Ara hi ha pacients amb els quals el tractament és més de parlar que de tocar.

Com t'inicies en aquests estudis? Perquè jo diria que la Fisioteràpia no la portaves al cor...

No ho sé del cert. El fet és que vaig començar estudiant Medicina, i a mida que avançava el que més m'agradava era la part de les medicines naturals, els mitjans físics, l'aigua, el moviment. En aquells anys s'havia generat una reacció d'antimedicina, amb les medicines alternatives, i aquest corrent m'interessava. Em vaig qüestionar molt el fet d'estudiar, i com que m'ho pagaven els pares em sentia molt incòmoda. Al cap de tres anys vaig decidir deixar d'estudiar per dedicar-me a una vida que a mi em semblava més saludable, la del mas.

A mas de Mariner érem vegetarians, miràvem de ser autosuficients, amb l'hort, els animals... i jo em creia més

conseqüent amb la meua manera de pensar. Tot i això, em sentia allunyada del món, tenia la sensació que passaven coses i que jo n'estava lluny. Aquest sentiment de pèrdua va ser una de les coses que em va fer abandonar aquest tipus de vida.

I vas tornar a estudiar...

Sí, volia estudiar Filologia, i en informar-me sobre aquests estudis vaig veure que existia la Fisioteràpia com a carrera independent. Vaig dubtar entre les dues, i em vaig decantar per la Fisioteràpia, perquè estava més a prop d'aquesta vida que m'agradava tant. A més jo tenia 25 anys, em sentia molt gran i pensava que em seria molt més difícil trobar feina de filòloga.

I ho vas encertar de ple perquè la Fisioteràpia era un nou estudi, a Catalunya no existia.

La història de la Fisioteràpia a Espanya és estranya: primer es parla de practicants que van aprendre a fer massatges. Com que els traumatòlegs veien que els pacients que passaven per les mans dels practicants evolucionaven millor, els anaven donant més responsabilitat i formació. Així es va fer un corrent de persones que no estaven

titulades però que feien coses que eren Fisioteràpia. Quan aquesta formació es va poder regular, van treure una especialització dels ATS amb el títol d'ajudant de Fisioteràpia. Quina bestiesa!, perquè si no hi havia fisioterapeutes, com hi podia haver ajudants?

Després va ser una especialització d'Infermeria, fins que es va convertir en una carrera independent.

I te'n vas anar a València... Eren els anys vuitanta.

Em sembla que cap Facultat, cap Universitat no es va atrevir a fer formació en Fisioteràpia, excepte la de València, que són uns llançats. Van obrir l'escola universitària l'any 1983, la primera de l'estat. Tenia companys de tot Espanya, de Sud-Amèrica fins i tot. Ara bé, quan hi vaig anar per començar els estudis ens van dir veniu d'aquí a un mes, perquè no hi tenien cap aula!

Recordo sempre la teva estada a València amb molt d'entusiasme...

Vaig coincidir amb gent molt maca. D'aquells anys conservo un dels millors amics, l'Orlando Mayoral, molt reconegut a l'estat i a l'estranger. No va ser fàcil, em feia por estudiar, perquè pensava que ja no tenia cap per pensar. Són les pors contra les quals hem de lluitar, em feia molta por l'Educació Física i l'anglès!

Tanta por que vas ser una de les millors de la teva promoció, amb un expedient brillantíssim!

Sí, vaig tenir un bon expedient, però no vaig ser la número 1. Va ser un basc, que era molt millor que jo en Educació física.

Mentre estudiaves a València vas fer una estada de tres mesos a Anglaterra. Quines impressions et vas endur?

Vaig anar-hi per tenir cura d'un tetraplègic, el Phil, que vivia en un poble al costat de Londres. Va patir la lesió en un accident de cotxe, conduïa la seva xicota. Després ell no va acceptar casar-hi, tot i que ella ho volia. Es va

quedar sol, per la qual cosa contractava fisioterapeutes que l'ajudessin. I va ser així com el vaig conèixer, a ell i a molta gent interessant del seu cercle, també molts esportistes, ja que el Phil era president (*chairman*) de l'associació per l'esport de les persones minusvàlides a Anglaterra.

Cada matí l'havia de despertar a les 8, li portava el te. A les 9 un altre te, a les 10 un altre. A les 11 es despertava, però el seu cap s'havia despertat a les 8, com a bon anglès. Tampoc era estrany que li costés matinar, fèiem una vida molt activa. Fotocòpies fins a la una de la nit i sortides, moltes sortides. Amb ell vaig estar al millor hospital de paraplàtics que hi havia al món, Stoke Mandeville.

Allí vaig conèixer fisioterapeutes molt bons i també un especialista de cinema que es va quedar paraplàtic doblant el James Bond, em sembla que esquiant. Em va impressionar com es prenia la vida, en aquell moment feia pel·lícules amb els tetraplàtics. Mentre jo hi era, es van celebrar les paraolímpiques. Recordo l'equip espanyol que desfilava fumant, mentre els altres sortien impecables! Ara, eren bons, quasi que queden campions de bàsquet. I això que els van abandonar en un entrenament en un palau d'esports i van haver de tornar amb cadira!

El món del minusvàlid que vaig conèixer era totalment diferent del d'aquí. Durant molt de temps quan veia una cadira de rodes no pensava en deficiències, sinó en esport!

M'imagino que topar amb anglesos de soca- arrel, i conviure-hi, ha de ser una experiència singular, si més no...

Gràcies al Phil vaig conèixer la Thatcher, cosa que li va fer molta il·lusió al pare, que em va dir: "Nena, has donat la mà a la Thatcher?". També a la Sarah Ferguson i el príncep Andrew. Ara bé, aquest ambient era de gent molt avorrida i amb certes ínfulas. El Phil sempre

em deia "Para l'orella, que aprendràs el bon anglès" i un dia em va dir: "Avui no cal que facis res, t'asseus aquí que mirarem a la TELE la boda del príncep Andrew, així veuràs el que és un imperi". Se sentien els amos del món.

I acabes la carrera i te'n vas a Toledo, a l'hospital de paraplàtics!

Llavors es podia triar! em vaig plantejar anar a Tarragona o a Tortosa, que m'agradava molt. Però el pare de l'Orlando, que era fisioterapeuta, ens deia que treballar amb paraplàtics era molt bo per als *fisios*. Si saps treballar amb paraplàtics ho saps tractar tot, ens deia. La veritat és que la vaig encertar: al cap d'un mes d'acabar els estudis tenia plaça fixa a la Seguretat Social. Hi havia molta feina pels *fisios*: em trucaven i em demanaven per muntar un centre a Càceres... A Toledo treballava a tres llocs, l'hospital, a Mapfre i a un col·legi d'Educació especial. A banda d'algun domicili. Vaig tocar totes les tecles de la Fisioteràpia.

Què et va suposar treballar amb lesionats medul·lars?

Va ser no només un enriquiment professional sinó personal. Recordaré sempre el primer dia a l'hospital de paraplàtics, abans d'acabar la carrera. Hi vaig anar amb l'Orlando que hi feia de celador. Va preguntar a un pacient tetraplègic com estava, i li va contestar que havia estat tota la nit amb una mosca que se li passejava per la cara, sense poder apartar-se-la, i tot i que ell movia la cara la mosca hi tornava! Em vaig marejar com una sopa...

També recordo, al torn de tarda, un pastor d'Extremadura, que parlava molt fluixet perquè tenia la lesió molt alta i es quedava sense aire. Em deia: "Me quiero morir". Quantes vegades ho hem dit nosaltres quan estem baixos de moral, i vaig pensar que no ho diria mai més.

A Toledo hi tens un vincle especial. A part del fet que t'hi vas estar uns cinc anys, hi vas tenir el

Saf[]rèig

Botiga de roba de 2^a mà,
complements i tallers

Antònia Simó - Tel. 626 022 355

em trobaràs també al Facebook

FARMÀCIA
M. TERESA HUGUET VILELLA

Sant Isidre, 7
43380 VILAPLANA
Tel. 977 815 379
thuguet@coft.cat

QUEVIURES
M. Carme Virgili

C. Doctor Mallafré, 12
Tel. 977 815 087
43380 VILAPLANA

teu fill, però vas decidir tornar a Vilaplana.

Toledo és una ciutat que abans de viure- hi em va emocionar, em va donar un punt interior que em va frapar. L'Adrià hi va néixer i ara hi imparteixo cursos. Quan vaig tenir l'Adrià em vaig plantejar de canviar de feina per poder estar més temps amb ell, i vaig entrar a l'escola de Fisioteràpia de professora. Però no volia que es fes gran allí, era com tirar enrere, tenia la sensació que vivia 10 anys endarrerida.

De seguida en vaig tenir l'ocasió. Gràcies a una *fisio* que vaig conèixer en un congrés i que treballava a Tarragona, em va arribar la informació que s'obria una escola de Fisioteràpia a Reus. Quina oportunitat! Així que vaig decidir a presentar-me a la plaça de professora que s'oferia a l'Escola de Fisioteràpia de Reus i em van agafar!

Es pot dir que ets la fundadora dels estudis de Fisioteràpia a la Facultat de Medicina de Reus...

A la força. Quan vaig arribar aquí em pensava que seria una més, però em van dir que els havia de dirigir perquè jo tenia experiència. No era fàcil... El degà em va proposar com a vicedegana, la qual cosa va ser una bomba, perquè jo era diplomada no llicenciada. Fins i tot vaig ser degana en funcions perquè el degà va dimitir. Una diplomada!, per alguns professionals de Medicina no va ser ben vist. Va ser tot un repte perquè a la universitat les jerarquies pesen molt i que jo ocupés aquest càrrec es veia amb recel.

I tornes a posar-te a estudiar!

Quan surto del deganat començo els estudis d'Humanitats, a la UOC. Compleixo el desig que se m'havia quedat dins quan vaig triar estudiar Fisioteràpia.

Ets una dona de Ciències i de Lletres...

Sí i tant! El que s'anomena un "co-razón partido".

Després de les Humanitats fas

el doctorat i la tesi sobre l'Aprenentatge Basat en Problemes englobat en l'ensenyament reflexiu, 2009. La teva tesi està relacionada amb la Pedagogia, no és habitual aquesta incursió en la Pedagogia per algú que ve del món de la Fisioteràpia...

Quan jo estava al deganat sempre havia dit que necessitàvem un pedagog, sempre he entès que la docència també és una ciència. Pots saber molt de Medicina però no saber ensenyar-la... Penso que la Pedagogia és molt difícil i quan m'hi vaig endinsar vaig descobrir que no és una ciència. Potser hi faltaria un mètode científic com tenim a Medicina.

El que nosaltres rebem de la Pedagogia actualment és la necessitat d'implantar noves metodologies, un dels mètodes relacionats amb el científic és l'Aprenentatge Basat en Problemes, pel qual tu has apostat a les teves classes. Penso que és un mètode molt ben payout, que està molt estructurat...

Hi ha estudis fets sobre l'efectivitat del mètode. El mètode científic que se-

guim, que potser és molt millorable, és molt valuós també.

Què és el que et va fer plantejar aquesta investigació dins de l'àmbit de la Fisioteràpia? Em va fer molta il·lusió que escolliessis aquest camp i que un pedagog, l'Àngel Pío, et dirigís la tesi.

Jo ho trobo molt coherent, no és gens estrany... A més, van continuar-ho altres persones del meu equip. En una de les tesis dels meus companys un dels doctors del tribunal em va anomenar com la pionera d'aquest corrent, i ho dic perquè em va fer molta il·lusió. Prens consciència de la rellevància del que has fet, i s'agraeix molt el reconeixement. M'ho sento satisfeta i orgullosa.

També t'has dedicat a la investigació i tens un reconeixement important a la resta d'Espanya...

M'he dedicat a una cosa que ha donat molt bons fruits, que és el dolor muscular, els punts gallet i el dolor miofascial... He tingut la sort d'especialitzar-me en un camp que ara mateix està considerat amb el nivell màxim d'evidència científica, la qual cosa en Fisioteràpia és

BENZINERA*AUTORENTAT

CARBURANTS VILAPLANA

DISTRIBUCIÓ A DOMICILI DE GASOILS

Comandes: 977 328 417

Tot tipus d'articles pel seu vehicle - Obert 24 h

molt difícil d'assolir. Puc estar contenta que els primers cursos de punts gallet es van fer a la URV amb el Dr. Robert D. Gerwin, una de les personalitats més destacades de la Síndrome del Dolor Miofascial a nivell mundial.

I no fa gaire has publicat el llibre *Fisioteràpia Invasiva del Síndrome de Dolor Miofascial. Manual de punción seca de puntos gatillo*, amb l'Orlando Mayoral del Moral, pioner en el món de la punció seca profunda, una obra de referència tant teòrica com pràctica

L'Orlando i jo en som els editors, però hi han participat trenta sis autors. Es podria pensar que la feina estava ben repartida, però la feina d'editor es multiplica quan augmenten els autors. Hem estat 6 anys escrivint-lo! Ha estat una llàstima perquè en tant de temps s'han publicat altres obres similars i l'Orlando és qui ha desenvolupat la tècnica de la punció seca. De fet, li dic que n'és l'inventor, i se'n riu... El llibre ha costat però ha quedat molt bé, n'estem molt contents, tot i que l'Orlando ja té una llista d'errors per corregir en la segona edició. És meticulós, molt meticulós.

Quines altres publicacions tens?

Enguany he participat en la 3a edició del que anomenem la *Bíblia dels Punts Gallet*, Myofascial pain and Dysfunction. Aquesta publicació em fa molta il·lusió. Tinc articles i capítols de llibre en fibromiàlgia, en punts gallet i també en docència. Fa anys vam editar un llibre de massatge que ha tingut força difusió.

En canvi de la teva dedicació directa amb el pacient, no n'has fet un modus vivendi, oi?

No. Vaig començar a veure pacients a Vilaplana perquè tu m'ho demanaves, la Montse m'ho demanava... A Vilaplana ha sigut casual, però m'ha donat una satisfacció personal perquè els estudiants els tens, marxen..., de vegades algun et diu m'ha anat bé, i estàs molt contenta, però no veus els

resultats immediats. En canvi, amb els pacients sempre tens retorn, a part d'anar-me bé per les classes, perquè si no confrontes les teves tècniques amb la realitat, acabes dient bestieses.

La teva dedicació, doncs, se centra en la docència...

Sí. M'agrada la docència però és molt desagraïda, no té suport institucional i si la vols fer bé t'hi has de dedicar moltíssim. M'entusiasma recuperar estudiants, m'agrada l'estudiant atípic... Puc parlar-ne perquè conec molt la Fisioteràpia de tota Espanya, i l'exigència i el tracte amb els estudiants. Per exemple, La Corunya, l'escola on la nota de tall és més alta, és com un embut, tots els estudiants han de sortir com el director. Aquí, en canvi, l'estudiant entra d'una manera, amb unes expectatives i unes aspiracions i li permetem que les desenvolupi, no fem estudiants clons. És una de les coses que més m'agrada de Reus. L'època que els agafem és una època molt important de la seva vida.

I què me'n dius del retorn al poble...

Molt bé! Durant l'època del mas em va passar una cosa molt estranya, era com si no fos el meu poble. I ara els companys de la Facultat se'n riuen de mi perquè jo els dic que Vilaplana és el millor del món. Sempre parlo de Vilaplana, sóc una de les defensores del poble! Fa riure una mica... Jo no podria viure en un altre poble, aquí sóc la Isabel de cal Ritu, i ara m'agrada! També m'agrada que la gent m'aturi pel carrer per preguntar-me coses de salut. És com haver entrat en la figura de la fisioterapeuta de poble, una cosa una mica antiga i tot.

És un sentiment de pertinença, d'identitat, potser més amb la terra que amb la gent... Amb la terra, amb la terra dels pares...

També amb la gent! Quan algú diu que als pobles són molt de criticar, jo els dic que a Vilaplana no. I els explico que hi va haver una generació que hi havia més objectors de consciència que

la mitjana de tot l'estat, i moltes altres coses!

Estic molt enamorada del poble. I també de la gent, amb qui vaig tenir una relació impressionant sobretot a partir del treball d'Humanitats *Si me quieres dime sí. Castellanismos lèxics en el poble de Vilaplana*. Vaig descobrir gent impressionant.

Les Humanitats, el doctorat, la tesi, sembla que hagis tancat una etapa de la teva vida, i encetis un nou rumb. No sé si és un nou rumb, però.

Quan vaig sortir del deganat em vaig apuntar a un curs de Tast de vins i a un curs d'escriptura amb la Mercè Company, la creadora de la Nana Bunilda. No vaig escriure una ratlla en tot el taller i tothom es va creure que era una gran escriptora. A més, vaig decidir de deixar d'escriure. Tenia companys que s'hi escarrassaven i no ho feien bé, m'horroritzava ser així, potser em feia por ser-ho.

També vaig assistir a tallers amb Antonio Muñoz Molina, a Menorca... Jo els deia que era lectora, però desitjava escriure. De fet sempre he anat escrivint, ja escrivia contes de nens per a l'Adrià i de por quan era més gran.

Temps més tard, vaig acompanyar un amic a un taller d'escriptura al Laboratori de Lletres de Barcelona i m'hi vaig apuntar sense cap pretensió. La professora del taller era la Bel Olid i encara recordo ara com d'impressionant va ser el primer exercici que ens va proposar. Ens va preguntar quins escriptors ens agradaven i des d'on escriven. L'objectiu era fer-nos veure el dolor que hi havia darrera de cada escriptor, ens va dir que tothom escriu a partir del dolor. Llavors ens va suggerir que ens definís-sim a través d'un conte curt.

El meu conte era sobre una nena que està al carrer i veu com passen les avellanes amb la pluja, es tracta d'una imatge certa. N'agafa unes quantes per donar-les a son pare quan arriba, però

Instal·lacions JF

- Electricitat, Gas, Aigua.
- Calefacció i Aire condicionat.
- Aprofitament d'aigües grises i pluvials.
- Energia solar fotovoltaica per usos agrícoles.

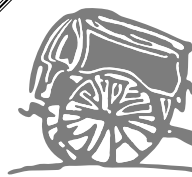
<http://www.usuaris.tinet.org/ijfega/inici>

Jordi Fernández Llorens

instaljf@tinnet.cat

620 272 212

La Tartrana de Cal Munter

Confort en Allotjament Rural

Àngel Guimerà, 9 - 43380 VILAPLANA
Tel. i Fax 977 815 160 - Mòbil 687 415 898
www.latartrana.es

quan el pare passa ni la mira. La Bel va fer-los llegir i el meu li va tocar a una noia de Menorca i va dir que veia una persona amb molta imaginació. És com si ella m'hagués donat aquest do. Jo quasi que ploro, perquè aquest conte em va provocar una ebullició que encara em dura. A la Bel li va agradar molt el que jo feia, fins i tot el dia de la presentació de *L'ungla i la carn* va anomenar aquesta anècdota. Va ser una etapa molt bonica, el testimoni per continuar escrivint.

Quant de temps vas estar escrivint *L'ungla i la carn*?

Tres anys potser...

En quin moment vas decidir donar forma al llibre, ordenar-lo. Quan s'harmonitza...

Suposo que s'harmonitza quan hi ha una voluntat darrera de publicar-lo, pot semblar vanitat, però és molta humilitat... Quan no t'exposes, quan no escrius, com jo al taller de la Mercè Company, et creus molt bona, però quan escrius no ho ets. Gens. I t'ho passes molt malament, escriure és molt difícil. En tots els contes he donat tot el que podia fer, he escrit tan bé com sabia, però sóc conscient que estic limitada i mostrar-ho a la gent és ensenyar els teus límits,

La gent parla molt bé del llibre, agrada molt. Tens una capacitat d'explicar molt en molt poc. Les teves frases contenen una força frapant en molts casos, condenses el patiment i ens el fas sentir sense ser explícita. No és gens fàcil aconseguir aquest estil narratiu, hi ha un treball molt important i molt acurat.

És la literatura que m'agrada i està fet intencionadament. Em miro les paraules, les construccions... És com si fossis un fuster, però treballes amb una matèria que ets tu. Per a mi la veritat és molt important. Aquests contes han estat revisats primer per la Bel, en el taller d'escriptura, i els que vaig escriure fora del taller me'ls vas revisar tu, i el Joan Cavallé. De tots vosaltres n'he après: el

Joan que em deia d'allargar els finals, la Bel que me'ls escurçava. He estat molt de sort que La gent del llamp me'ls vulgues publicar, a més de tot el suport que vaig tenir en la revisió final.

En referència a l'escriptura, més aviat utilitzes el que coneixes més que inventar-ho tot...

Això ho vaig aprendre d'Antonio Muñoz Molina. Jo crec que l'escriptura que jo faig és molt habitual. Agafes d'aquí i d'allà. Per exemple, la Fortuna da no me la podia inventar millor perquè ja era molt bona tal com era.

El paisatge de Vilaplana és molt present en el teu llibre; les dareres, els carrers, els horts, el cine...

També volia fer un homenatge al cine! De tota manera, pel que fa al llibre, en cap moment s'esmenta Vilaplana...

De fet som nosaltres els que ho hem volgut veure així...

Ha sigut divertit perquè hi ha hagut gent que hi ha vist Mascabrers...

I l'experiència de publicar el llibre?

Primer em feia molta por, sobretot per la gent de Vilaplana i la meua família, perquè a la gent els costa molt separar la ficció de la realitat. Però quan ja va estar fet i el vaig anar portant a editorials i presentant-lo a premis, a poc a poc va deixar de ser meu. Totes aquelles pors que tenia, i que les vaig parlar amb la mare, el Jaume, amb la gent més propera, de sobte van desaparèixer.

Per cert, enguany també m'han publicat un conte dins del recull dels contes finalistes del premi Tinet. Així que puc parlar per tots dos. Publicar també ha representat molta feina i coèixer la gent de per aquí que escriu, anar a la radio i a la televisió.

Per Sant Jordi vaig anar a Barcelona, i cap dels nostres llibres de Reus i voltants no hi era. Ni la Margarida Aritzeta, ni la M. Lluïsa Amorós...

De fet la gent de Barcelona que no és la mediàtica també és invisible. Per això som nosaltres els

que hem divulgar, i llegir!, els nostres llibres.

L'editorial crec que ha fet bona feina en aquest sentit. De fet, va sortir una ressenya al Mundo, escrita pel Jordi Llavina. Em va fer molta gràcia que molts dels seus comentaris coincidissin amb els de la Tietà Roser, ves per on que ténim una crítica literària al poble i no ho sabíem! Estic molt contenta, orgullosa del llibre. Fins i tot avui m'han convidat a l'institut J. Tapiró de Reus a parlar-ne amb els alumnes, m'ha fet molta il·lusió!

T'has plantejat d'escriure alguna novel·la?

Vull fer contes perquè m'agrada més el conte. En tinc un de mig acabat d'històries de fora de Vilaplana, però a mi em torna el poble. També em roda una cosa amb personatges de l'edat de l'Adrià, potser barrejant dues èpoques que potser serà una novel·la, però estructurada en capítols i cada capítol un conte. I al poble.

Parlant d'altres aficions sé que t'agrada molt la cuina... Què t'agrada de la cuina, quan elabores un plat, quan venen els comensals?

Aquesta pregunta teua dóna molt de si, perquè també se m'acut que escriure s'hi pot assemblar. A mi m'agrada quan penso els plats, i els penso en relació als comensals, i després quan els faig i estic en vena i canvio coses, tot sembla que lligui. I no m'agrada el moment aquell que penses que el que fas no val res, que n'has fet massa o massa poc. Després quan el menjar és al plat i la gent se l'està menjant em relaxo. És com si no ho hagués cuinat jo. Potser sí que s'assembla a escriure.

A més, pel que fa a la cuina, tinc una teoria: la gent que cuina bé és perquè ho fa amb carinyo.

■ ■ ■

TECPERVAL, S.L.

TÈCNICS EN PERITATGES I VALORACIONS

Carles Bonet Juanpere
ENGINEER ELÈCTRIC

Camí de l'Aleixar, núm. 42, L-4
43202 REUS (Tarragona)
Tel. 977 326 244 - Fax 977 326 458
tecperval@telefonica.net

Pg. de la Mussara, 1
Vilaplana del Camp

PINTURA DECORATIVA

Josep M. Garcia

Tel. 977 815 078
Mòbil 619 233 190

Carta a Carles Capdevila

■ Pitxi

un redactor de Lo Pedrís

Bon dia, Carles!

Abans de res, permet-me que em presenti breument. De renom, em diuen Pitxi, com abans li deien al pare, i ara, curiosament, li diuen als nostres dos fills. Al marge d'exercir l'ofici de pintor, formo part de la redacció de la revista Lo Pedrís de Vilaplana.

Intueixo que, quan rebis aquesta carta aquí dalt, et fotràs a riure. I pensaràs: -Mira que ets il·lús de creure que m'arribarà en mà, tal com està de fotut el correu en aquest país. Suposo que et preguntaràs, mentre somrius amb aquesta mirada entremaliada i tendre: -Què redimoni em vols dir? Amb la feina que se m'acumula amb tanta correspondència que m'arriba dia rere dia. Doncs, sort que em van dir: -Descansa en pau.

Et vull dir que la teva marxa forçada cap aquí dalt és una putada. I t'ho reafirmo, encara que no ens hàgim conegut en persona durant la teva estada curta aquí baix. Sobretot per tu, Carles, i els teus. I potser diràs: -Sí, i tant, una putada, i de les grosses. Encara tenia tantes coses boniques per aprendre i donar a la vida. Però... què hi farem. Em devien necessitar per organitzar alguna feineta. I ho entenc, aquests d'aquí dalt, sempre estant penjats als núvols.

Carles, entre tu i jo, hi ha algunes petites coincidències que potser t'agradaria saber. Que et vas criar en un poble petit, Hostalets de Balenyà (Osona) com el meu Vilaplana (Baix Camp) i que n'estaves molt, com jo; que compartim l'orgull de ser fills d'un artesà, tu de fuster i jo de pintor; que a l'any 2000 vas donar llum a l'APM i nosaltres a l'actual revista del poble; que sempre t'ha agradat escriure i informar bé als teus lectors, tu a l'Ara i nosaltres a Lo Pedrís; que ens preocupen temes propers o universals dels éssers humans; que la teva malaltia també va visitar casa nostra, encara que a tu en persona... Sé que les comparacions són odioses, i que algú pot pensar, de què va aquest

pretensions. Em prenc aquesta llicència perquè vull alegrar-te el dia.

Company, el primer dia que et vaig escoltar a la radio vaig al·lucinar. Sí, noi, flipar, enlluernar, meravellar, captivar... Tu saps millor el verb que tocava. Sempre has estat un mag de les paraules. Mai havia escoltat una programa tan original i instructiu, sobre com criar amb valors als nostres fills, com el teu *Eduqueu les Criatures*. Amb aquell to de veu agut, com d'adolescent astut, em contestaràs: -No cal que exageris home, no n'hi ha per tant. El que passa és que he tingut molt fills... I l'experiència és un grau. O no?

Sí, sí... Carles, però no es tractava d'aquella paternitat mal entesa com quan a molts pares ens cau la bava al parlar dels fills. No, no... que redimoni, parlaves amb aquella imaginació, claredat i sentit de l'humor, sense tòpics ni massa sucre, sobre l'educació infantil que... em van caure els collons a terra. Vaig pensar, amb certa enveja: -Jo vull dir el mateix que tu. Però mai ho sabré dir així de bé. Cal acceptar-ho. Potser hauré d'estudiar *Filosofia* com tu? Ni així, noi. En fi, que es notava que tenies talent, que no impostaves el que deies. Et brollava de dins. No sé ben bé el què, però et feia empàtic i, sobretot, tant el que deies com el que no, transparentava veritat. Potser, se t'escapà: -Va home va... No n'hi per tant. Sempre m'ha agradat fer comèdia. No

saps les coses que hi pots impostar sota les ones hertzianes. I no cal que em facis tant la pilota, home, que ara ja no et puc endollar a l'Ara. Tinc altres projectes de més alts vols.

T'he de confessar que sempre m'ha costat tenir sentit de l'humor. Ni la família em riu els acudits. Quina enveja noi, a través del llenguatge aconseguir fer riure i fer feliç a la gent, encara que sigui fugaçment. Dir les coses amb aquesta gràcia, sensibilitat i rapidesa com un llamp. Vaja, osonenc, que tens... talent. *Plis Plas*, ja està, ja l'has clavet. A més, amb enginy i humor. Perquè diguin que els catalans som sosos. Mira si m'agrada el que dius sobre l'humor que he retallat un article teu on hi reflexiones. L'he penjat a la cartellera de suro de casa, com si fos un dels meus deu Manaments. -Ja tornes a exagerar noi, vilaplanenc, no? -"Quan parlo en algunes xerrades de << Viure amb humor >> no vull dir que riguem tot el dia. Ni es pot ni cal. Tenir humor vol dir tenir moral, i tenir moral vol dir tenir valors. Estar d'humor vol dir tenir una bona disposició, ser positiu. Si a sobre la ironia ens acompanya, trobarem complicitats i somriures o rialles que ens ajudin a superar mals moments."

Després del programa, ja no vaig parar. Primer pixant-me de riure amb les idees fresques i punyents a l'APM. Seguidament volia saber què més deies a la teva columna setmanal de l'Ara. Un diari innovador que heu parit molt bé. Tu l'has dirigit i t'hi has deixat la pell, dient les coses que has volgut dir sense embuts, amb el que anomenes coratge.

D'aquest valor, el coratge, vas fer-ne referència en la teva columna que dedicaves a Pep Guardiola. L'article es diu *Aprendre del coratge de Guardiola* i és senzillament genial, entre d'altres sentències, afirmes: " -El coratge és el valor que conrees per fer el que has de fer. Provoca actuacions que implica riscos però no per amor al risc sinó per compromís, per un bé superior, per dignitat, per honestedat. El coratge requereix tenacitat, té com a premi el respecte i reforça la integritat. (...) El coratge és el valor passat per l'intel·lecte, al servei d'un projecte i assumint sempre la responsabilitat individual per un avenç col·lectiu.

No et cansaré amb tot el que has escrit que és moltíssim, abraça molts camps, té gran talent periodístic i, sobretot, transpuja humanitat. Imagino

que t'ho saps de memòria. Però seria imperdonable no citar alguns exemples com l'article *Els millors Reis de la meua vida*, quan el teu pare, el fuster dels Hostalets, per sorpresa aquell dia us va regalar una taula de ping-pong. Estava molt ben feta, i tu, sense saber-ho, el vas ajudar com a aprenent. O, les teves cartes d'agraïment dedicades als bons mestres, als metges, a les infermeres, a les dones de fer feina...

Totes carregades d'un humanisme que els dignifica i que ens commou. Al gran coratge que has mostrat per parlar sense tabús del teu Càncer. O, què dir, de la columna dedicada a la teua mare, *Petons d'una mare, el més gran del món* per agrair-li el seu suport incondicional, amb 77 anys, quan estaves baldat al llit per les últimes sessions de radioteràpia. És impagable, no es pot dir res més bonic i entranyable a la mare. Llàstima, jo no hi vaig ser a temps. Ni amb mil vides, podria dir amb tant d'encert i tendresa la relació d'amor entre un fill i una mare. De pensar-hi, se m' esborrona la pel. Deies: *La mare s'asseu al costat del llit, m'agafa la mà, em fa petons dolços. I de sobte tinc menys por, sento menys dolor. Ens cauen llàgrimes. D'emoció.*

En fi, Carles, que ja fa un mes que vas marxar i ja et trobem a faltar. No sé si m'he explicat prou bé. Tu, com a mestre de mestres, estic convençut que m'entendràs. Sempre has tingut una de les millors virtuts humanes: saber escoltar als altres. Moltes gràcies per tot, company. No et robaré més temps. Segueix pencant pel cel. Aquí baix, com cantava el teu amic Gavalà, *Ningú ho ha demanat, però fa bon dia.*

Cordialment.

In memoriam a
Carles Capdevila i Plandiure
A Vilaplana, 3 de juliol de 2017

■ ■ ■

Dietètiques Cabré, C.B.

ALIMENTS NATURALS I DE RÈGIM
HERBORISTERIA
CONSULTA NATURISTA

C/ dels Jurats, 19 - 43205 REUS
Tel. 977 31 52 55

SENYALS: DE VILAPLANA A LA MUSSARA

■ Josep M. García Abelló

“ I el camí, com el paisatge, és un estat d'ànim; per això de sobte el moviment s'atura, el repòs s'imposa i la realitat es contagia d'imaginació ”

Aquest fragment del crític literari Ricardo Gullón em serveix per presentar el nou recull de *Senyals* de l'artista reusenca **Fina Royo Abelló** perquè condensa part de la simbologia que nodreix aquestes cinc aquarel·les.

Aquests *Senyals* d'ara conflueixen en un mateix **Camí: el de Vilaplana a la Mussara**. Un recorregut que entronca en un àmbit més íntim que, conscientment o no, l'autora ens en vol fer partícips emotivament. I ho recrea d'una forma circular. Per una banda, ascendint pel serpentejant camí de les **Tosques** i, de l'altra, descendint per la sendera intricada de les **Campanyilles**, o a l'inrevés, tan si val. D'aquesta forma, tanca el seu pelegrinatge real i artístic del cercle que ens vol mostrar o suggerir, i on hi podem desxifrar diversos relats discursius.

D'una banda, la antítesis entre un camí present que tenim a l'abast i que reconeixem per l'entorn proper i per les històries que ens són familiars i de les quals les pedres en són fonts testimonials de comunicació... enfront un altre camí passat com símbol primigeni en que l'ésser humà va fugir per conèixer nous paisatges. En aquesta segona peregrinació, podem concebre la vida com un itinerari vital, amb l'ésser humà com a viatger a peu sobre aquesta via. Per tant, se'ns fa present un dels primers tòpics universals de la literatura i de l'art: **l'Homo Viator**.

Pel camí, Fina Royo, peregrina i inicia una apassionant aventura per observar amb ulls d'experta taxidermista els més ínfims detalls que l'envolten: **fulles, branques, pedres, marges... lligams cromàtics de llum i de formes**. El camí com el paisatge esdevenen un estat d'ànim. A partir d'aquesta introspecció, la pintora focalitza de nou, amb enginy, poètica i detall: figures, escletxes, volums, textures, taques...

El seu traç, la disposició de les formes i la complementarietat dels seus colors, que s'integren amb el paisatge, amb les seves llums i ombres... fan que les aquarel·les traspuïn sobrietat arquitectònica, equilibri, harmonia i talent perquè el conjunt pictòric s'ompli de Vida. Tots els *Senyals*, en aquest **Camí** reconegut i evocador, tenen, com bé deia Royo, un aroma comú: **l'interès personal per la petjada humana en la memòria del lloc i el renovat vincle amb l'entorn**.

Tanmateix, mentre es peregrina pel camí, la viatgera dubta en descobrir els senyals del seu destí ja que la sendera sempre es bifurca. I li cal escollir els possibles encreuaments que li sorgiran. Per això, com deia Gullón, **el moviment s'atura i el repòs s'imposa**.

Finalment, la realitat que copsa l'artista, de primer retratada i després plasmada subtilment en el paper, taca a taca, queda **contagiada per la imaginació** que transforma en obra d'art. I així, sorgeixen de nou aquestes cinc petites joies per on ens fa transitar **Finament**.

El Pont d'Orient (Serra del Boix)

■ Ester Borràs Giol

A l km 7 de la carretera entre El Perelló i Rasquera, hi ha l'entrada cap a les pintures de Cabrafeixet. A la segona bifurcació anirem cap a la dreta. Aparquem el cotxe a prop del Mas de Nàqueres (320 m), on una cadena ens impedirà seguir per la pista.

Passem pel costat de la cadena i comencem a caminar per la pista, que a poc a poc, però sense parar anirà enfilant-se, primer per arribar a la bassa de Falcó i, més tard, a la de l'Andreu. Aquests primers quilòmetres són tots per pista, però tindrem l'avantatge de gaudir tranquil·lament de la visió de l'imponent Morral de Cabrafeixet i de la Roca Foradada per una banda, i del vessant est de la Clenxa del Boix per l'altra. La vegetació d'aquest sector va quedar arrasat en l'incendi de 2011, i precisament per aquest motiu podrem observar l'orografia retorta del terreny. Pel camí pot ser que ens trobem toros.

Al cap d'una hora arribem al Coll de Xeta (660 m). Des d'aquí surten dos senders laterals: un cap a la dreta que, resseguint la Clenxa del Boix, ens portaria fins a Xàquera/la Creu de Santos, i l'altra (a l'esquerra) que careneja cap al sud-est fins als peus de la Roca Foradada i amb el qual més endavant nosaltres enllaçarem.

Continuem per la pista, tot i que ben aviat agafarem un sender a mà esquerra. Hi ha un piqueta indicadora (La Tossa - Tivenys). La pista-camí per on veníem s'acaba a la bassa de la Carasca. El sender que nosaltres seguim és el que ens portaria fins a Tivenys, després de passar pels peus de la Tossa i les Murtes.

Agafem, doncs, el camí i comencem a baixar, endinsant-nos cap al cor de la Serra del Boix.

Arribem a una cruïlla senyalitzada

amb una altra piqueta instal·lada per la UEC (485 m). Abandonem l'antic camí cap a Tivenys: un camí molt ben pensat amb el qual pràcticament no es perd ni guanya alçada fins als peus de la Tossa i la caseta de Rabasseta.

Nosaltres ens dirigim cap al Pont d'Orient, també anomenat de Buinaca. Per una banda tindrem parets i roques de formes curioses i suggeridores, per l'altra els estimbals cap al barranc de Buinaca.

Passem per davant una bifurcació poc marcada (el sender que puja cap a l'esquerra ens permetria tornar al Coll de Xeta) i, més endavant, en trobem una altra marcada amb una fita. En aquesta segona bifurcació també obviem el sender de l'esquerra que s'enfila cap a la Roca Foradada, tot i que hi tornarem un cop hàgim visitat el Pont d'Orient.

Continuem cap al Pont d'Orient, on arribem al cap de pocs minuts. L'anomenat pont és ben bé això, un pont, pel qual es pot caminar per damunt per anar d'una banda a l'altra del barranc. S'hi ha de parar molt de compte, ja que hi ha un forat, mig tapat per la vegetació, pel qual es pot escolar qualsevol persona, i la caiguda és més que considerable. En canvi accedir a sota del pont és complicat (nosaltres no ho hem intentat). El racó també inclou una bonica balma que, quan plou fort, deu ser espectacular.

Quan considerem que ja hem gaudit prou del lloc, tornarem enrere

pel mateix sender fins a la bifurcació que hem vist per sota la Roca Foradada.

Ara sí que agafarem el sender que s'enfila (i que en aquest moment ens queda a mà dreta). Frondós en algun tram, ens anirem obrint camí. Passarem pel costat de la Font de la Foradada, en realitat un petit bassal sota una roca, que, si no ha plogut, trobarem completament eixut.

Continuem pel sender, en direcció sud-est, però just abans d'arribar a una gran fita de pedra, trencarem cap a l'esquerra, camp a través i cap amunt. Sabem que és poc ortodox, però és l'única manera que tenim per enllaçar amb el sender que transcorre per sota els cingles de la Roca Foradada. Anirem fent petites ziga-zagues evitant la vegetació més espinosa. Les úniques referències són un parell de pins solitaris i la mateixa Roca Foradada.

Enllaçem amb el sender. En aquest hi ha marques de pintura vermella, que no abandonarem fins arribar a la carena que ens queda per damunt, a la nostra esquerra, i que, ara com ara, ens sembla inaccessible. Tot i això, seguint les marques, arribem al capdamunt sense complicacions i només, potser, esbufegant una mica.

Passem a l'altra banda de la carena i quedem encantats amb la imatge que se'ns presenta del Morral de Cabrafeixet.

Ara anirem seguint la carena cap a la nostra dreta, orientats per algunes fites. En arribar en un punt en què el

terreny és més planer, ens dirigirem cap a l'esquerra, altre cop cap a través, cap a l'altra banda d'aquesta petita vall, per enllaçar amb un altre sender, aquest cop marcat amb els senyals blancs i vermells del GR 192.

El sender, que seguirem cap a l'esquerra, ens fa enfil·lar-nos lleugerament i ens porta directes a una roca que amaga un petit avenc, al qual es pot accedir amb compte.

Seguim pel GR i arribem a la cruïlla (piqueta) amb el sender que porta al capdamunt del Morral de Cabrafeixet (753 m). Val la pena pujar-hi: entre anar i tornar no arriba a la mitja hora.

Recuperem el GR i comencem a baixar encarats cap al Barranc de les Nines. Trobarem una bifurcació marcada amb una piqueta metàl·lica (Bassa de Falcó). Deixem el sender principal i ens dirigim cap a la Bassa de Falcó. Seguint aquest sender anirem rodejant tot el Morral de Cabrafeixet, de manera que es pot dir que li haurem fet tot el tomb de 360°.

Arribem a la Bassa de Falcó, un toll amb la tanca mig desfeta on beuen els toros (i suposem que altres bèsties), i a la pista per on hem pujat a l'inici de l'excursió. Ara l'agafarem en direcció contrària per anar a parar on tenim el cotxe aparcats.

■ ■ ■

SUBMINISTRAMENT DE PAPELERIA
MATERIAL D'OFICINA E INFORMÀTICA

COMERCIAL REUS 4atre

C/ Cornudella del Montsant, 39 - 43206 REUS
Telèfon 902 023 390 - Fax comandes 900 65 66 67
E-mail: ventas@cr4.es

 Descom

**FERRO
ALUMINI
INOX**

Tels: 977 76 82 68 - 670 45 59 04

Carrer d'Àngel Guimerà, 1 - Telèfon 977 81 51 71
43380 VILAPLANA

Donant la nota (II)

■ Joan M. Rovira

Ens acomiadàvem de l'anterior article taral·lejant cançons de musicals que s'havien emportat el premi gros. Però clar, ja sabem que aquest reconeixement per molt que ens porti als llibres d'història no atorga la immortalitat a la memòria de l'espectador. I no és aquest el veritable reconeixement per qualsevol obra artística?

Així que acabada la llista oficial, per què no repassem altres musicals famosos? Retrocedim en el temps, fins a un llunyà 1939 per trobar-nos amb un clàssic de culte: **El mago de Oz**, tota una fàbula infantil convertida en icona de la cultura popular nord-americana. Recordeu Over the Rainbow? Una cançó versionada mil vegades i guanyadora en el seu dia de l'Òscar. Bé, recordeu que aquella edició fou també la de **Lo que el Viento se Llevo** o **La Diligencia**. Bona collita.

Una altra cinta àmpliament recordada és **Cantando bajo la Lluvia** (1952). Segurament en aquest cas, tot i pertànyer al gènere musical, recordem la pel·lícula pels balls dels seus protagonistes i, especialment, Gene Kelly i el seu paraigües. I què me'n dieu de **Mary Poppins** (1964)? Qui no ha provat a pronunciar el famós supercalifragilisticòspialidoso? Va, ara que no us veu ningú, proveu-ho a fer sense llegir-ho. Això sí, sapigueu que l'Òscar se'l va endur l'escura-xemeneies per Chim Chim Cher-ee.

Barbra Straisand va tenir la seva etapa daurada en el gènere, allà a la fi dels seixanta. Allí situem **Funny Girl** (1968) i **Hello Dolly** (1969) on, curiosament, la interpretació de Louis Armstrong és la que més recordem.

Hello Dolly és un dels molts casos en que Broadway va proporcionar la matèria prima. Descomptant els casos comentats en l'anterior número, dels escenaris provenen **Cabaret** (1972), **Hair** (1979), **Jesucristo Superstar** (1973), **Annie** (1982), **Dreamgirls** (2006), **Sweeny Todd** (2007) o la famosa **Mamma Mia!!!** (2008). Com veiem, el transvàs ha estat continu al llarg dels anys.

I s'ha fet el camí a la inversa? Doncs sí, alguns musicals dissenyats per la gran pantalla han acabat ben representats als escenaris de Nova York... i de la resta del món. Són mundialment famosos els casos de **La Bella y la Bestia** (1991) o **El Rey León** (1994).

Però no voldria acabar sense mencionar de manera especial aquella dècada dels vuitanta que ens va donar diversos títols que romanen a l'imaginari de la meua generació -deixem un ampli interval entre 30 i 50 anys- i provoca vergonya aliena als més joves. Parlem de títols com ara **Fama** (1980), **Flashdance** (1983), **Footloose** (1984) i, per descomptat, **Dirty Dancing** (1987). Qualsevol temps passat va ser millor?

Jo també tinc un somni

■ Montsant Joanpere Foraster

Encara avui puc recordar el maletit dia que em va despertar la veu enfadada del meu pare de mà de la veu del locutor de ràdio anunciant que Bush havia declarat la guerra a l'Iraq. Jo encara no entenia molt bé com funcionava tot això del capitalisme, la política i els interessos.

Aquells mesos va començar una campanya molt potent contra la guerra de l'Iraq, jo anava feliç a la manifestació amb el meu adhesiu amb el quadre Guernica i sempre de la mà dels meus pares. La veu de tots nosaltres cridant "No a la guerra" s'enlairava al cel amb ànim d'arribar a les orelles d'algun dolent com deia jo en aquella època, o almenys, de tots aquells nens i nenes que com jo, només tenien ganes de jugar i no pas a matar.

Sembla que amb el pas dels anys cadascú segueixi el seu camí, tot que-

bent-ho massa, et decideixes a anar a veure què és això que passa i que surt a la televisió, tot i que sorprenentment, sempre dura pocs segons per donar temps al gol de Messi o al canvi de parella de Cristiano Ronaldo.

Homes que han arribat sols a Atenes i que no tenen forces ni per anar a buscar el dinar a la cuina de l'*squad*, homes amb auriculars mig destrossats que han pogut fer arribar de Síria per connectar amb el seu país, t'ensenyen la foto del seu germà avui, mort, i ahir, orgullosos, guapíssim. Gairebé no s'immuten. Els voluntaris preparem una truita de patates i els fem baixar tots al pati per poder xerrar i divertir-nos una mica, quan un d'ells et diu que des que està a Grècia és el primer dia que és feliç. Un arquitecte em comenta que passava nits senceres estudiant i fent projectes de la universitat quan vivia a casa seva, Síria. Em recorda una amiga meua de Reus que estudia arquitectura. Però ella encara té pares, i segueix estudiant i no ha de dormir al carrer a ple hivern. Ell, en canvi, ja només té una motxilla amb dues mudes i cap parent

la foscor de la mort dels pares, que jo em pensava que sempre t'agafaven de la mà. A Iraq, a Síria i a molts altres països els nens gaudeixen poc temps de la mà dels seus pares i mares, i aquests de la mà dels seus fills i filles, i tot i sentir els nostres crits plens d'amor de "No a la guerra" segueixen sols fent el trajecte cap al Nord fins que sense saber com, te'ls trobes davant teu, explicant-te les seves històries, amb aquella bomba que davant meu va matar els meus sis germans, el meu pare i la meua mare, i comencen a plorar sense parar, t'abracen i penses que avui dia encara no acabes d'entendre això del capitalisme, la política i els interessos. I només tens ganes de fer alguna cosa, has de poder fer alguna cosa per ells! Però com? La primera idea és posar punt i final a la guerra, ja que els més vulnerables són els que senten aquests "petards" cada dia com a despertador, els tenen a totes hores i tu no pots aturar el temps, ni la barbàrie, no està a les teves mans, tant de bo.

La impotència és brutal però finalment coneixes el poder del somriure

da tan "lluny", i encara que no vulguis, creus que són vides paral·leles i que mai es trobaran. Doncs segueixes anant al teatre, al cinema, viatges al nord d'Europa amb la idea de trobar aquesta Europa fortalesa de que parla Saskia Sassen i t'emmiralles trobant una Alemanya rica i bonica, visitant Bruges i el seu bonic riu, Zwyn. També et trobes pujant a la torre Eiffel sense pensar que si obrissis bé les orelles i la ciutat s'aturés per un moment, des d'allí gairebé podries sentir els trets que, anunciats aquell matí de fa anys a la ràdio de la cuina, segueixen matant persones a l'altra banda del Mediterrani.

Sense saber per què, o potser sa-

que l'espero a la nit amb el sopar a taula.

Un vespre, estem prenent alguna cosa a la plaça d'Exarchia quan una amiga voluntària s'espanta pel soroll d'un petard i ells somrient li contesten "Tu no has estat a Síria, els nens veuen els avions i els assenyalen somrient, i no saben el que els espera..."

El més dolorós és posar noms. Posar noms a aquelles persones que jo pensava que em sentien de lluny quan cridava tímidament "No a la guerra" de petita i anava a la manifestació de la mà dels meus pares. Ells també volien jugar, però només van poder jugar a la foscor, a la foscor de la guerra, a la foscor dels búnquers on s'amagaven, a la foscor d'una infància desinfectada i a

quan t'agraeixen una i una altra vegada la teua estada. Com diu el grup musical El diluvi, l'alegria és la vida, i l'alegria de les persones (refugiades) és la vida.

Tot conversant amb un noi de 20 anys, em va dir que el seu somni era arribar a Alemanya o a algun país on trobar feina i poder acabar els seus estudis de Farmàcia. Després, em va preguntar quin era el meu somni i em vaig quedar en blanc. Tot i així, crec que ara tinc la resposta: aixecar-me ben aviat al matí amb la veu alegre del meu pare de la mà de la locutora de ràdio anunciant que la guerra ha acabat.

XIV EDICIÓ DE L'APLEC DE LA MUSSARA

Un futur per a La Mussara

■ Jordi Serra Ferré.

Professor d'ensenyament secundari.

Un any més ens trobem a les portes de l'estiu i novament un munt de vilaplanencs i gent de fora vila ens trobarem a la vora del refugi per celebrar l'Aplec de La Mussara. Una iniciativa reeixida que des de fa uns anys ha aconseguit atreure la gent del poble cap a la muntanya que tenim tan a la vora. No és que els vilaplanencs hagin oblidat mai aquest racó del nostre municipi. Qui més qui menys s'hi acostava de tant en tant, ni que sigui a buscar rovellons. Però l'Aplec és l'ocasió per trobar-nos plegats, dinar, passejar, badar i qui s'hi atreveix, fins i tot, ballar sardanes. Tornem a donar vida a un indret que la va perdre ja fa moltes dècades. I quan hi som crec que molts pensem que és una llàstima que l'abandonament no tingui marxa enrere. Que no hi hagi futur per a La Mussara...

Però, és realment així? No hi pot haver un futur per a La Mussara? Jo crec que sí, és possible. Certes dades ens ho indiquen. En primer lloc, i des de fa ja unes dècades, ja no és un poble completament deshabitat. L'obertura del refugi de muntanya va suposar un establiment de població mínim, però estable, al qual s'hi afegeixen tots els visitants que hi passen: escaladors, runners, excursionistes... De fet, possiblement La Mussara ara estigui més freqüentada que mai. La quantitat de gent que hi passa és enorme. Només cal veure com està el pàrquing de La Planeta qualsevol matí

de cap de setmana per fer-se una idea de la quantitat de persones que hi pugen a peu. Els que ho fan en cotxe els superen amb escreix.

Tot aquest moviment humà, però, no ha servit per aconseguir retornar la vida al poble. La degradació de l'espai ha continuat imparable, malgrat alguna actuació com l'apuntalament del campanar de l'església o la instal·lació de rètols informatius. La pèrdua material del poble sembla irreversible. S'hi pot fer alguna cosa? O, potser millor, s'hi hauria de fer alguna cosa? Segons el meu parer sí. Considero que és del tot necessari emprendre seriosament la tasca d'intentar recuperar en tot allò que sigui possible el casc urbà de La Mussara i provar de donar un retorn econòmic a aquesta recuperació. S'hauria de començar per la consolidació i restauració de l'església, en tant que espai més característic i alhora el més sencer. Després caldria estudiar quins edificis serien susceptibles d'aprofitar i intentar restaurar-los. Evidentment no sóc tan ingenu de pensar que algú voldrà instal·lar-se a La Mussara

així, sense més. He dit que caldria aconseguir un retorn econòmic. Només hi pot haver futur si hi ha activitat econòmica. Obviament aquesta activitat econòmica no podrà tenir altre sentit que el lligat al turisme i a les activitats d'esport i natura. La Mussara ha de ser un punt d'entrada privilegiat si mai s'acaba fent realitat la creació del Parc Natural de les Muntanyes de Prades, l'autèntic pulmó verd del Camp de Tarragona. Un punt d'informació, un centre d'interpretació o un espai de rebuda als visitants hi serien imprescindibles. Altres activitats s'hi podrien associar (restauració, lloguer de bicicletes, escola de natura...) i crear un nucli d'activitat prou potent per retornar una certa vida al poble. En el benentès que sempre serà molt difícil una recuperació del poblament estable, però tampoc impossible.

Qui hauria de passar al davant d'aquesta recuperació? És evident que un ajuntament petit i amb poc múscul financer com el de Vilaplana ho té pràcticament impossible. Caldria doncs implicar-hi administracions de rang superior com la Diputació (o el Consell de Vegueria si s'arriben a implementar) o el mateix Govern de la Generalitat. I tot això no tindrà cap possibilitat si no es fa realitat d'un vegada per totes la creació del parc natural.

Les Brases
de Ca l'Olla

restaurant

Passeig de la Mussara, 8 - 43380 VILAPLANA

lesbrasesdecalolla@gmail.com

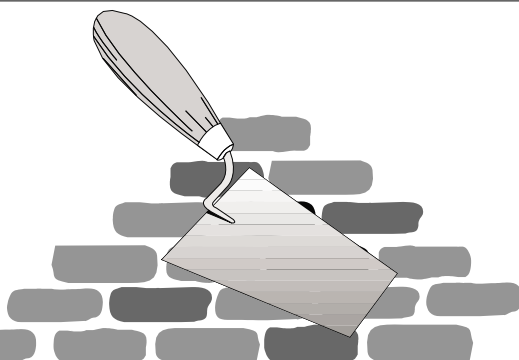
F-Les Brases de ca l'Olla

Tels: 977 782 862 - 661 793 565

CONSTRUCCIONS

JOAN MESTRE SL

C/ Major, 32-3r - 43380 VILAPLANA - Tel. 977 81 51 73

Un Racó amb vistes a la Sanació

■ **Alba Borràs Díaz**
Psicoterapeuta i naturòpata

La Relaxació, la mare de la Sanació

Relaxació és una paraula amb tants sinònims com persones la definirien, algunes de les paraules relacionades serien: pau, benestar emocional, equilibri mental, afluïxar, desfogar, treure tensió, deixar anar, laxitud, distensió, distracció, tranquil·litat, parar, descansar, descuidar, aturar, distendre, calmar, etc, etc...

Avui en dia vivim en una societat accelerada, només cal fixar-nos en la promptitud en què ens podem comunicar, els nostres avis o besavis anaven a fer la mili a l'Àfrica i quan enviaven una carta arribava al cap de setmanes, mesos; en canvi, ara, en només un click del nostre ratolí o un missatge des del nostre mòbil i ja estem connectats amb l'altra banda del món.

REFLEXIONANT EN VEU

ALTA: una vida d'ara són com diverses d'abans. Els nostre avis sovint naixien, creixien i morien en un mateix poble, havent treballat tota la vida amb la mateixa professió i viscut amb la mateixa persona tota la vida.

Avui en dia les persones naixem en un lloc i abans dels 40 anys podem haver canviat de casa i població més de deu vegades, de la mateixa manera es

pot canviar d'estudis, ofici i parella més de dues i tres vegades. No és la meua intenció fer un judici, només volia fer palesa la idea que vivim accelerats, vivim dues o tres vides de les d'abans. En part per això, per aquesta acceleració en les comunicacions, en les carreteres, en els treballs, en la resolució de problemes... sense saber-ho ens anem estressant.

L'estrès no és un bon company de viatge, donat que genera malestar a tots nivells:

- Mental : ens fa pensar que no arribem a temps, que no tenim prou temps, baixa el rendiment en estudiants, la memòria se'n ressent, l'atenció, etc.

- Emocional: ens fa sentir un "ai" en diferents parts del cos, intranquil·litat, ansietat, angonya; depenent de la persona, a alguns es posen els nervis a l'estómac; n'hi ha que l'ansietat es posa al cor i són més propensos a patir infarts; d'altres els afecta a la pell, etc.

- Físic, finalment l'estrès acaba passant factura al cos amb malalties diferents de tipus nerviosos com l'insomni, les úlceres, les indigestions, els èczemes, la psoriasi, els atacs de cor, etc.

És per tot això que volia donar dues eines per a la relaxació, que van molt bé en les ocasions en què els nervis ens guanyen la batalla. En primer lloc considero que caldria deixar clar qui mana dins nostre, sobretot per la gent que diu "els nervis em guanyen" o "no hi puc fer res, jo sóc així de nervios/a".

Així qui deixeu que mani: *vosaltres amb tota la vostra voluntat* o els nervis? Aquests es poden mantenir a ratlla, amb diferents tècniques, canvis de pensament i la constància de fer la pràctica que amb el temps s'auto-

matitzarà i acabarà per canviar-vos el caràcter.

Aquí em ve bé la frase: "*Sembra una idea i recolliràs un desig, sembla un desig i recolliràs una acció, sembla un acte i recolliràs un hàbit. Sembla un hàbit i recolliràs un caràcter, sembla un caràcter i recolliràs un destí.*" William James.

Per a relaxar-nos existeixen multituds d'eines, jo vull presentar-vos-en dues que són senzilletes i les dues les he provat i he obtingut bons resultats.

TÈCNICA 4-7-8 d'Andrew Weil

La primera és a base de respiració. Investigant per l'article he trobat que la tècnica que em van explicar fa molts anys té el nom de Tècnica 4-7-8 de la doctora Andrew Weil i en què consisteix? Doncs bàsicament es tracta de respirar i comptar a la vegada, fet que ens permet que el cos es relaxi amb la respiració i la ment també, al comptar; és difícil comptar i pensar a la vegada.

Així doncs, es tracta, almenys les primeres vegades, trobar una postura còmoda asseguts i inspirar pel nas comptant 4, mantenir l'aire comptant fins a 7 i expirar l'aire per la boca comptant fins a 8. Aquest exercici es pot modificar, comptant 3-3-6 per començar i fins a 6-9-12 i creixent, l'important és estar el doble de temps expirant. Aquest mètode té molt bons resultats per a les persones amb insomni o fins i tot per a relaxar-nos abans d'entrar a una entrevista de treball, anar a un examen o be enmig d'una discussió.

Combatre la calor

■ Daniel González Alguacil.

Arquitecte

Ara que ha començat l'estiu i la calor apreta és temps que la nostra vivenda també ens ajudi a combatre-la.

I, és clar, mirant de reduir al màxim l'ús de ventiladors i aires condicionats sempre que sigui possible, obrint l'edifici a l'exterior de manera que pugui aconseguir-se un condicionament natural.

La idea més clara i que tothom utilitzem és evitar que el sol entri a casa, especialment per les finestres, amb proteccions solars que evitin el sobreescalfament amb tendals, persianes, porticons i cortines (elements que es poden afegir), o porxos i pèrgoles, si el disseny de la casa al construir-se ho va tenir en compte al projecte o si s'hi disposa de terreny per fer-ho.

Casa La Ricarda (1963). Arquitecte: Antoni Bonet Castellana (Barcelona, 1913-1989)

Un aliat important en aquestes dates és la ventilació natural creuada, un pas més enllà que no només obrir una finestra perquè la calor marxi de dins de casa.

Si tenim finestres en dues façanes oposades, una d'elles en ombra i/o amb un espai més fresquet perquè té un porxo o una pèrgola, i l'altra més calenta, si obrim les dues, al bufar el vent es crearà un corrent d'aire que deixarà un ambient agradable.

Això sí, sempre que la temperatura exterior sigui inferior a la de l'interior: a primera hora del matí o cap al vespre o la nit. Sinó, en dies tan calorosos com aquests de les setmanes passades, el que estarem fent és ficar l'aire calent a dins de casa.

Un element en el que sovint no hi pensem massa i que a l'estiu és per on entra més calor, és la coberta. Com el sol està molt alt gran part del dia, és l'element que s'escalfa més.

Si tenim una vivenda amb més d'un pis, notem que els pisos més baixos estan més fresquets que les parts altes de la casa

Una coberta ajardinada, redueix moltíssim la calor que entra a la vivenda per la seva molt bona inèrcia tèrmica (concepte del que ja en parlaré en un altre ocasió però que bàsicament es refereix a la resistència d'un material, façana o coberta a deixar passar el calor o el fred. A més inèrcia, més temps es manté la temperatura interior i es redueixen les variacions entre dia i nit).

També es millora pel que fa a la retenció d'aigua, estalviant l'arribada d'una part de l'aigua al clavegueram per la retenció produïda directament per la vegetació que s'hi pugui instal·lar.

Per últim una coberta verda o un terrat viu té beneficis per a la biodiversitat, i atreure insectes beneficiosos com ara papallones o abelles, ocells que s'alimenten de les plantes i dels insectes... i ajudar així i fer de connectors de natura

Ara és bon moment ja que fins al 31 de juliol, es poden sol·licitar ajudes a la Generalitat de Catalunya que subvencionen fins al 50% de la despesa de reformes per millorar la vivenda en temes energètics.

CuRioSiTaTS D'aRQuiTeCTuRa

L'Ajuntament de Barcelona ha posat en marxa el concurs de cobertes verdes, per tal d'aconseguir 10 nous terrats verds i difondre els beneficis d'aquests tant per la ciutat, com pels edificis a on se situïn.

S'atorgaran subvencions per a l'execució de 10 cobertes verdes a la ciutat, prioritàriament en edificis d'habitatge, però també altres edificis amb un fort impacte paisatgístic o que puguin generar millores de caràcter col·lectiu i social.

Qualsevol dubte o consulta:

danigoal@coac.net

SANT JORDI A VILAPLANA 2017

■ Dolors Sentís

El diumenge de Sant Jordi va despertar radiant. L'AMPA de l'escola, com cada any, s'esforça per acostar aquesta diada al nostre poble.

Caixes i caixes de llibres per col·locar, un bon pom de roses vermelles i una mica de bar, van conformar les paradetes a la plaça de la Riba. A partir de les 10 del matí ja començava la venda, amb els més matiners que no es volien quedar sense rosa.

Al punt del migdia i amb la plaça plena de gent, va començar el concert del cantautor de Reus, Macaia. Música tradicional tocada amb gaita i cantada per ell mateix va amenitzar el vermut, ja tradicional d'aquestes festes.

Per als més petits i per als una mica més grans, el Jose i l'Agnès van fer el taller de xapes, amb dissenys inspirats amb la diada, gràcies a tots dos per la paciència, ja que aquesta activitat va tenir un gran èxit de públic.

Bé, gràcies com cada anys a tots els que ens vau ajudar i col·laborar, al Tomàs i al Josep Bigorra, que sempre tenen un sí per a l'AMPA i a tots els pares, mares, enamorats, joves, grans... que vau fer possible aquest dia.

Fins l'any que ve!!

Colònies 2017

L'alumnat de l'escola cingle Roig va anar a les colònies del càmping de Prades, organitzades per L'AMPA de l'escola cingle roig

■ La Redacció

Arriba l'estiu i sabem que molts de vosaltres feu la vostra sortida. Us animem a que participeu de **LO PEDRÍS PEL MÓN**. Us recordem que teniu aquest espai per fer-vos una foto amb la portada de la nostra revista al lloc que us sembli millor i que la envieu a la redacció pitxi@lopedris.cat. US LA PUBLICAREM!!!

Serà un bonic record que compartirem tots.
ESPEREM LA VOSTRA FOTO PEL PROPER NÚMERO.
ANIMEU-VOS!!!

Festa final de curs 2016-2017 de l'Escola Cingle Roig

■ Dolors Sentís

Faltava poc més d'un mes per a la festa de l'escola. La Yolanda, una mare molt emprenedora ens va proposar decorar la pista per fer la festa. La proposta era molt atractiva, però una feinada que hauríem de fer entre tots, pares, mares, nens, escola...

Va proposar fer un fons del mar, ja que el fil conductor de tot l'any escolar ha estat l'aigua. Peixos de colors, meduses, pops, tortugues, petxines, taurons... navegant per l'internet, mai millor dit, trobes com fer totes aquestes coses fent manualitats aptes per a totes les edats, amb material reciclat: ampelles d'aigua grans i petites, culs d'ampolla de plàstic, rotlles de paper higiènic, teles i fils de colors...

Molt amablement, la Conxi es va avenir que tots els alumnes per cicles participessin en la confecció del fons marí i així mateix, juntament amb els pares i mares voluntaris, vam anar omplint el nostre mar de tot tipus de bestioles. Tot l'esforç va valdre la pena, la pista feia molt de goig. Tot estava preparat per començar la festa.

Primer que tot es va fer el comiat dels tres alumnes que marxen cap a l'institut: el Biniam, l'Hilina i la Mariona, que ens van llegir les seves vivències i records del seu pas per l'escola.

cantar la cançó amb la qual participen al Cantania, un festival que aplega cantors de les escoles de tot Catalunya. Gràcies a la Núria, professora de música, per la feinada feta amb els nostres nens.

En acabar el berenar de coca i xocolata, va començar la contacontes i després va actuar una pallassa.

Com ja es tradició a la nostra escola, sopar a la pista amb el format "jo poso". Totes les famílies van aportar quelcom per sopar... truites, arròs d'estiu, tall arrebossat, macarrons, plats típics de Marroc, Ucraïna, Romania... tot deliciós. I les postres... que van quedar arrasades de tan bones que eren.

Encara no preniem cafè i va començar el DJ Ramon Carpena a posar música actual i no tan actual per fer ballar a tothom.

Els preadolescents demanaven la seva música preferida i la ballaven amb coreografia i tot!!! I els grans intentàvem seguir amb el ritme que podíem... fins que el Ramon va començar a posar música dels 80 i 90 i vam poder desfogar-nos com quan a les discoteques els cubates es pagaven amb pessetes.

La nit va acabar relativament aviat... els veïns volien descansar i nosaltres també.

Apa... l'any que ve... més i millor!!!!

Escola i AMPA van fer entrega d'uns regals, perquè no oblidin els seus companys i seguidament van deixar la seva petjada a la paret, com ja és tradició de cada any.

Després tots els alumnes ens van

SETMANA DE L'AIGUA

■ Concepció Espinosa

La setmana del 29 de maig al 2 de juny hem celebrat la Setmana de l'aigua i hem realitzat diferents activitats relacionades amb aquest tema que portem treballant durant tot el curs com a Projecte de l'Escola.

1r dia: EXPERIMENTS

El dilluns 29, durant el matí vam fer experiments d'aigua amb l'Eduard Enguita (pare de l'escola i químic) al qual volem donar moltes gràcies perquè sempre està disposat a ajudar-nos.

Ens va explicar la composició molecular de l'aigua, ens va dir que és com una pila que té la part positiva (les dues molècules d'hidrogen) i la part negativa (l'oxigen) H_2O .

També ens va fer una prova on vam poder veure que un glaçó sura en un got d'aigua líquida.

També ens va explicar quines conseqüències té la pluja àcida. Fon les pedres i s'emporta els minerals que la formen i també mata les plantes, i és perjudicial per a la nostra salut. La pluja àcida es produeix per la fum de les fàbriques, dels cotxes i la femta de les vaques i altres animals.

També vam poder observar com s'analiza l'aigua i saber si està emmetzinada. Per això cal tenir reactors químics i afegir-ne unes gotes a l'aigua, depèn de la reacció i del color sabem si és apte pel consum o no. Vam agafar aigua de l'aixeta de l'escola i vam poder veure que l'aigua està bé, que la podem consumir.

2n dia: EXCURSIÓ A LES TOSQUES

El dimarts 30 de maig vam anar tota l'escola a les Tosques.

Vam sortir de l'escola a les 9 del matí, quina mandra! Vam tornar a les 2 del migdia. Pel camí vam parar a esmorzar; quina gana!

També vam aprofitar per mirar les diferents plantes que trobàvem. Vam fer 7 km aproximadament.

Durant el camí ens vam trobar dos gossos molt monos i ens van seguir fins dalt de tot i també fins mig camí de baixada.

Ens va agradar molt! Amb ganes de repetir!

3r dia:

CAMINS PER ANAR A L'ESCOLA

El dimecres 31 de maig vam veure dos vídeos de nens que havien de fer un gran recorregut per anar a l'escola. En un vídeo sortia una família mexicana que vivien al desert. Eren el pare, la mare, un nen i una nena. Cada matí s'havien de despertar a les 6 perquè tardaven 3 hores per arribar a l'escola, no era gens fàcil però era imprescindible. La Maribel (la nena) era molt estudiosa i la primera de la classe. Al camí hi havia unes pintures rupestres de les més importants del món i ella sempre es parava a observar-les i dibuixar-les... Enmig del camí s'aturaven a casa l'àvia per dir als seus pares per ràdio que havien arribat bé i per veure un got d'aigua o de llet, allí l'aigua és sagrada. Després deixen la mula i segueixen el seu camí caminant. En arribar a l'escola desfan les maletes i es queden a dormir i tornen a casa cada quinze dies.

4t dia: EXCURSIÓ FINAL DE CURS: Anem a Benifallet

El dia 1 de juny vam anar a Benifallet.

Amb les motxilles ben carregades vam pujar a l'autobús i allà va començar

la nostra excursió. A les 10:30h vam arribar a Benifallet i vam esmorzar. -QUI-NA GANA!

Vam pujar al LLAGUT amb el Claudio i la Maria Cinta. Ens van explicar moltes anècdotes de l'Ebre. Després, vam dirigir-nos a les coves MERA-VELLA.

De coves n'hi ha sis, però només se'n poden visitar dos.

MENGEM FRUITA A L'ESCOLA

■ Mariona 6è,
Miquel 5è i Clàudia 2n

Aquest any, com en anys anteriors, des del gener un cop al mes hem menjat fruita i algunes hortalisses per esmorzar: peres, pastanagues, tomàquets cherry, poma...

La Mariona i el Miquel pertanyem al comitè ambiental i hem estat els encarregats d'informar als companys quan ha arribat la fruita: hem repartit els dibuixos de les fruites que tocaven menjar per fer recordatori als nens, nenes i mestres.

Hi ha hagut fruites que han agradat més que altres: la maduixa, el préssec i la pastanaga, les que més. Les que no han agradat tant han estat la pera i la taronja.

'La fruita a l'escola' és una campanya que es fa a les escoles que, el que pretén és que els nens i nenes aprenguin la importància de menjar fruita i menjar de forma més saludable.

LA CLASSE DEL RIU

■ Irene Escoda

EL GRUP DE NENS I NENES D'EDUCACIÓ INFANTIL DE L'ESCOLA CINGLE ROIG DE VILAPLANA HEM TRIAT EL NOM DEL RIU PER LA NOSTRA CLASSE.

LAIA:- som la classe del riu. Hem triat aquest nom perquè aquest any estudiem coses de l'aigua.

MARC:- a Vilaplana hi ha 3 rius: el riu de les Tosques, el riu de la Vall d'en Bassa i quan s'ajunten, sota els rentadors, formen el riu de la Mussara.

RAI:- a la rasa quan plou també baixa aigua.

ARLET:- hem buscat noms i fotos de rius. Hem trobat: el riu Ebre, el riu de les Tosques, el riu de la Vall d'en Bassa, el riu Onyar, el riu Jueu, el riu dels Algars, el riu Garona, el riu Matarranya, el riu Canaletes, el riu Francolí, el riu Brugent, el riu Llobregat, el riu Siurana... I vam fer un pòster dels rius.

PAULA:- els rius poden ser de molts colors: blaus, verds, daurats, marrons, blancs, blaus, vermells...

SORAYA:- les pedres dels rius es diuen còdols.

ELNA:- què passa quan plou? Quan plou baixa molta aigua i es veu marró o si té molta força, blanca. De vegades té tanta força que pot emportar-se ponts i cases.

LAIA:- els rius tenen onades? De vegades quan s'ajunten amb el mar fan onades.

ADA:- vam estudiar els peixos dels rius: el peix Sol, el peix Fulla, la piranya Daurada, la truita Irisada...

MAKSIM:- la carpa.

JOSEP:- el Silur i l'Anguila.

ADA:- el Barb i el tauró Toro.

MAKSIM:- el salmó i la truita.

PAULA:- vam trobar sabaters al riu de les Tosques.

MARÇAL:- - vaig portar capgrossos de la mussara a la classe. Primer tenien cap i cua, després els van créixer les potes del darrera, després les del davant i finalment la cua es va anar fent petita.

SORAYA:- els capgrossos es van convertir en granotes.

EÇKWE:- - vam alliberar les granotes al riu.

MARÇAL:- la Laia va portar un llibre i vam estudiar els ocells del riu.

RAI:- el berrat pescaire, el pit-roig, el blauet.

ELNA:- l'ànec coll verd, el xarret comú, la polla d'aigua i la merla d'aigua.

JOSEP:- vam anar a buscar in-

sectes i bitxos al riu de les tosques. Vam trobar: un escorpió d'aigua, una aranya.

LAIA:- un cuc de sang i làrves de libèl·lules.

MARC:- els crancs de riu viuen en aigües netes i estan en perill d'extinció. Quan creixen canvien la closca.

ARLET:- tenen deu potes i viuen deu anys.

EÇKWE:- als rius hi ha algues.

Els nens i nenes de la classe del RIU són: EL RAI, EL MAKSIM, LA LAIA, EL MARC, LA SORAYA, L'ADA, L'EÇKWE, EL JOSEP, LA PAULA, EL MARÇAL, L'ARLET I L'ELNA. I la seva mestra és la Irene.

La Carme Colomer i els seus contes

■ Maria Lourdes Brunet

Com que ens encanten els contes, els nens i nenes d'Infantil i Cicle inicial, vam convidar la Carme, l'àvia del Roc i l'Elna, perquè ens vingués a explicar i llegir alguns dels seus contes: 'Aquest Nadal no diré el vers', 'El comedor de la escuela', 'El Toni té un problema', 'Vull dormir!' i 'La meva ombra està enfadada'.

Ens van agradar molt; en els seus

contes surten nens i nenes com nosaltres que els passen coses que també podrien passar-nos a nosaltres. Ens alguns d'ells sortia el Roc i alguns dels seus cosins, l'Elna encara no havia nascut.

La Carme ens ha regalat alguns contes per a la nostra biblioteca d'escola i ens els ha dedicat i tot!! Així també els podem llegir nosaltres.

Després d'escoltar els seus contes, vam inventar-nos entre tots un personatge: NIXEVI. Ens vam inventar el seu nom, quin animal era, com era i coses que li passaven. Després el vam dibuixar i ens van quedar molt xulos!!!!

Treballem contes amb GIANNI RODARI

■ Maria Loides Brunet

Els nens de CI hem treballat els contes de Gianni Rodari. Hem llegit molts contes d'ell: 'Un conte emboli-

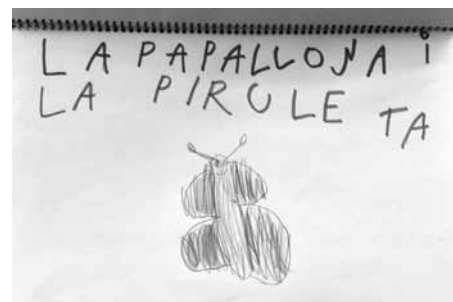

cat', 'Las aventuras de Pinocho', 'Contes animals', 'Contes per telèfon', 'Contes per jugar', 'Inventando números', 'Uno y siete', 'L'Alicia patapam en els contes', ...

També hem conegut la seva vida llegint la seva biografia i mirant un vídeo d'una mà de contes que es deia '... Gianni Rodari i els contes fantàstics', en què ens explicava que Rodari era mestre i escriptor i que li agradava molt inventar contes. Amb el llibre de la 'Gramàtica de la fantasia' hem jugat a inventar històries i contes.

Per exemple, agafàvem tres paraules ben diferents i inventàvem un conte original. L'Alèxia i el Roc van escriure 'La papallona i la piruleta', la Michaela i la Isona 'L'ós', la Clàudia i l'Azahara 'Les aventures de la Girafa' i el Leo i el Mohamed 'L'elefant gris'.

Ens han agradat molt els seus

contes i també ens hem divertit molt escrivint-ne de nous. Amb els contes que hem escrit, n'hem fet un recull per la biblioteca de la classe.

Cantània

■ Concepció Espinosa

El passat dilluns 12 de juny, els nens i nenes de CS de Vilaplana i de 4t, 5è i 6è de l'Aleixar, vam anar a l'Auditori de Barcelona a fer juntament amb altres escoles de Catalunya, el concert de **Cantània**.

Cantània és un projecte transversal que moltes escoles utilitzem per a treballar d'altres matèries, a més de la música, i involucrar tota l'escola. Es tracta d'una activitat participativa dirigida a escolars de *cicle mitjà i superior de primària* que vetlla per l'educació musical dels nens i nenes a través d'un camí acompanyat de música, cultura i emoció. Pretén col·laborar en el desenvolupament de la creativitat i musicalitat dels nens i nenes.

Cada temporada s'encarrega una obra nova per a un gran cor de nens i nenes, a compositors i escriptors cata-

lans de reconegut prestigi i durant tot el curs escolar es treballa tant des de L'Auditori com des de l'escola.

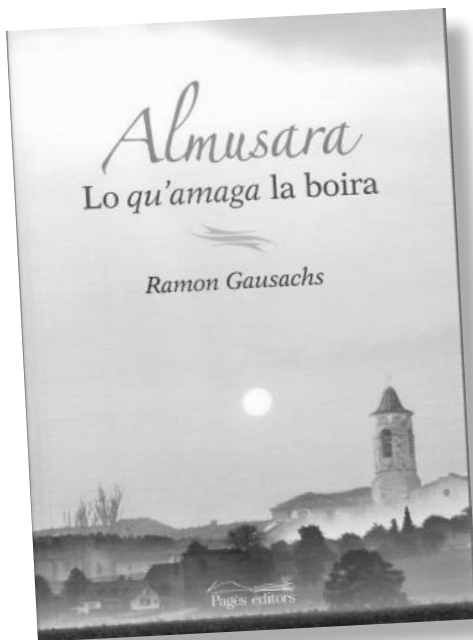
L'edició d'aquest curs porta per títol: "**La nit dels malsons**" creada per la dramaturga Marta Buchaca i el compositor Àlex Martínez. L'estil d'aquesta cantata es basa en la **música moderna**, en el jazz modern concretament. El tema gira a l'entorn de **les pors**;

Els malsons, la por escènica, el bulling, l'anorèxia, la por de quedar-se a l'atur... són temes malauradament de molta actualitat, però molt complexos a la vegada. El missatge que s'extreu al final, en la última cançó ("Aquí i ara") és positiu, una manera de dir: **la vida no és fàcil, però podem vèncer la por, podem ser feliços.**

Àrea de música

Presentació del llibre

■ Josep M. García Abelló

Un viatge mític, iniciàtic, de descoberta ... és el leivmotiv de Ramon Gausachs per articular la trama de la novel·la, que avui presentem, *Almusara Lo qu'amaga la boira*.

El relat transita a través dels camins de la memòria, a la recerca d'un temps perdut, d'un espai llunyà i d'una forma de vida ja extints en la boirina difusa entre la història i la llegenda. No obstant, aquest escenari pretèrit i de ficció distants, on l'autor ubica i fa deambular els seus personatges, a la gent d'aquest territori ens resulta proper i reconegut perquè un i altres formen part de la nostra identitat col·lectiva.

Ramon, el personatge principal de la novel·la, és el narrador a través del qual coneixerem la major part dels esdeveniments que tenen lloc de principi a fi del relat. Ramon, sense saber ben bé el com ni el perquè, viatja des del present —un assolellat segon dissabte de juliol, dia de l'Aplec de la Mussara— fins al passat —majoritàriament durant el segon terç del segle XIX— per fer-nos un retrat lent i acurat d'aquella època que també li toca viure a ell.

El viatger, atrapat en el rellotge del temps, presenta la ficció a través de la seva mirada atònita i al·lucinada, però alhora respectuosa i carregada d'afecte pel que veu i viu. D'aquesta forma, el personatge esdevé l'espectador i el

cronista d'una mort anunciada de la història del poble de la Mussara i de la seva gent, sense que no pugui fer res per evitar-ho, malgrat el dolor que malauradament tota pèrdua comporta. Potser no és prou lliure per triar el seu itinerari vital. Durant la seva travessia, com tot aventurer, té l'obligació de viure mil peripècies, de superar pors o entrebancs, i de treballar esforçadament de sol a sol fins que li surtin durícies a les mans. El seu viatge iniciàtic ha de fer-lo completament sol. Només hi ha un bitllet d'anada i no sap si hi haurà retorn des del futur cap al present. No pot ni tenir el consol de la companyia de la seva jove gossa mestissa Chocha, que havia recollit en un refugi per animals i que inicia el principi del camí amb ell. Només així, en solitud, podrà tenir un pelegrinatge ric i ple de coneixences cap al passat per explicar bé el que veu i sent. I ho fa de forma cadenciosa per recrear-ho i reflexionar-hi profundament, com en el mític viatge a Itaca de Kavafis. No es tracta d'assolir una meta, sinó com poetitzava Machado de fer camí.

Quan l'autor escull la imaginació i l'encís com a vehicle que transporta el personatge Ramon en el temps de la ficció, en el fons sap que el seu viatger no pot anar allà on vol lliurement sinó que la seva criatura s'hi troba atrapada. Al principi, quan hi arriba, percep una por irracional que l'aclaparà, i dubta de tot el que li diu el subconscient i li mostra la seva mirada esbiaixada. No sap què li passa i ho mostra al lector de forma insistent per fer-nos-en una mica còmplices. Tampoc no té prou valor per rebel·lar-se, ni suficients recursos per escapolir-se'n perquè està envoltat per una boira espessa que ho embolcalla i ho empresona tot, i mitjançant el mite de Leucòtea, que queda transformada en boira eternament, l'autor crea una atmosfera de misteri i suggestió. De fet, aquest paper preponderant de la boira com a gran protagonista ja se'ns confirma, des de bon principi de la novel·la, en uns versos de tots coneguts: Mare, si marit me'n dau, /No me'l dau de la Mussara,/ que la boira sempre hi jau, / i la terra no m'agrada.

A partir de la personificació de la boira, el caminant en cada creuament que troba en el seu camí dubta i s'esforça en descobrir els senyals difusos que li depara el destí. Tampoc sap per què és allí, ni com hi ha arribat. L'espai i el temps que viu el viatger escapen de la

seva realitat coneguda. Quan apareix la boira espessa - la nostra Peluda - espai i temps se li contrauen o se li dilaten segons la seva percepció. Llavors és quan es produeix el misteri que l'ofusca. I ell no sap separar on comença un i on acaba l'altre. No pot haver-hi espai sense temps, ni temps sense espai. Sembla com si la boira més que un element meteorològic i metafòric per descobrir quelcom ocult tingui, també, un sentit màgic o al·lucinogen.

Quan els personatges de la novel·la li pregunten al protagonista, a través d'uns diàlegs frescos i versemblants, d'on ha sortit i què hi fa allí amb ells, l'única explicació que pot donar-los és que no recorda res i que pateix un fort brot d'Amnèsia. Tot i que ell sap que és mentida. Només li serveix d'excusa per no despertar sospites entre la gent, entre la qual conviu aquells dies convulsos de guerres, de bandolers mítics com en Cercós, de massa sol o de fred intens, de malalties desconegudes, de remeis casolans amb herbes remeieres, de boira constant, de treballs durs al camp per a poder subsistir.

Tanmateix, a mesura que passa el temps, Ramon va perdent la basarda de viure el present que li toca viure. Llavors, a poc a poc, es dissipa la boira física i mental que percep. Es sent més lliure i es deixa emportar pel que li mostren els cinc sentits: persones, cases, camins, rius, plantes, cingleres, cançons, olors, sabors, odis, amors, venjances... Tot és fa més perceptible, entenedor i ens ho pot descriure amb gran nitidesa com si fos una pintura realista d'aquella època, com s'apunta encertadament en el pròleg:

"Algunes de les descripcions ambientals de la novel·la són un veritable retrat de l'època que tracta (...) el fet de preparar-se la tinta, d'escriure amb estilogràfica i tancar-se els dits; l'antropologia de la matança del porc, els contrastos de la medicina d'avui i la d'ahir; la descoberta i la explotació del gel com en un altre Macondo; la cruesa de totes les guerres que desfilen per aquestes pàgines..."

Llavors el viatger de Gausachs comença a viure realment el moment i a copsar el veritable valor d'aquella forma de vida i d'aquella gent de la Mussara que viu arrelada, com una part més del paisatge, en aquella terra encimbellada, seca, inhòspita i amb un elevat índex d'analfabetisme. Però malgrat els entrebancs que comporta viure-hi, el viatger neteja la motxilla de prejudicis que portava carregada del seu passat, - sobre tot, el seu agnosticisme - i comença a

L'ÀLEX I EL RATOLÍ DE CORDA

Leo Lionni

Kalandraka, 2017

■ Anabel Sáiz

entendre l'estimació profunda que els almussarencs professen per la seva terra, per la feina als camps, per la religiositat interior, per la tradició, per la parla, per la seva l'església de Sant Salvador ... Tot el conjunt forma part del seu itinerari vital. Així és com ho ha ensenyat als seus avantpassats, des de temps immemorials, i és així com volen perpetuar-ho. Un respecte per aquella forma de vida passada que queda reflectit en boca del protagonista:

"Algun cop havia caigut en l'error de confondre l'analfabetisme amb la ximpleria, de creure que les persones que havíem viscut en èpoques passades eren uns ximplers per manca de cultura general, però no ho eren pas; potser sí que eren ignorants en coneixements acadèmics però no eren uns babaus, ans al contrari, sempre havia admirat la capacitat d'adaptació d'aquella gent, de com coneixien i dominaven l'entorn."

Però no us enganyeu, Ramon Gausachs no escriu una novel·la d'amor bucòlic entre pagesos o pastors ignorants, amb excés de bonhomia, ensucrats i una mica bledes, ubicats en un locus amoenus d'aire pur, amb muntanyes de cartró pedra i amb rius de pessebre. No, no. Ni molt menys, sinó que, com assenyala Perea, la seva obra traspuja pura vida de cap a peus perquè mostra la realitat social del poble mil·lenari de la Mussara.

"Aquí hi ha vida, en plenitud, és a dir: de com s'exerceix el treball; de com es coven els odis; de com es valora la religiositat; de com s'exerceix la política de debò o què fan o com actuen els eclesiàstics; de com són les relacions entre els pobles veïns... En definitiva, és la descripció novel·lada de la realitat social."

Ara bé, si voleu descobrir quins secrets amaga més la boira suggeridora d'aquesta novel·la, certament llarga i substanciosa, més de 600 pàgines, per les quals desfilen infinitats de personatges i mil i una històries que segurament reconeixereu, de paraules molt nostres com sisqueres, alegu, mellor, bora nit... us insto i encoratjo que ho feu per vosaltres mateixos. Penso que realment us valdrà la pena, com així ho ha estat per a mi. Si us endinseu en la seva lectura interessant i enriquidora comprovareu que en Ramon Gausachs hi ha deixat coneixements, anys d'investigació, talent literari i bona part de la seva ànima, si és que algun cop, li ha marxat d'aquests cims desangelats que des de dalt ens contemplen.

El llibre que estem recomanant ara mateix es pot considerar un clàssic contemporani, atès que va ser publicat l'any 1969. És bo i necessari que els nens lectors d'avui s'acostin a aquest text amb la seva mirada actual perquè, de segur, que entendran millor que ningú l'amistat entre l'Àlex i el Guim.

Els dos protagonistes són dos ratolins diferents; un, l'Àlex, és real i comença a sentir-se molt sol perquè tothom el fa fora i tothom el rebutja. En canvi, el Guim, que és un ratolí mecànic, està molt content perquè és el favorit de la nena que sempre juga amb ell i ningú li té por.

D'alguna manera l'Àlex decideix que vol ser també com el Guim i es posa en mans d'un llargardaix màgic que té el poder de donar-li allò que vol. Però... ep! Què

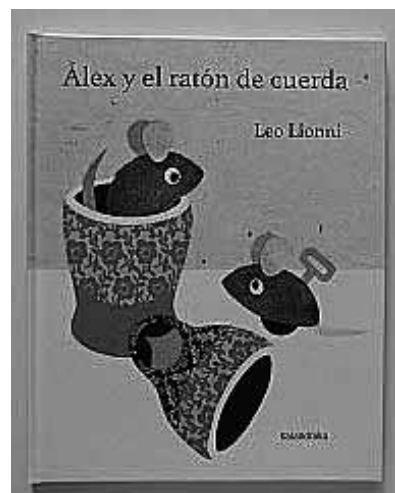
passa? Sembla que en Guim ja no és tan feliç, perquè la seva nena l'acaba de deixar entre les andròmines, ja que té una nova joguina. Llavors, qui té més sort, l'Àlex o en Guim?

Finalment és el ratolí mecànic que canvia de natura i es torna real perquè el seu veritable amic, l'Àlex, de manera molt generosa, ha demanat pel seu amic el desig que tenia per ell. Així en Guim i l'Àlex podran compartir espai, somnis i il·lusions.

L'Àlex aprèn una lliçó cabdal que podran entendre molt bé els lectors: l'afecte passatger no serveix de res, l'afecte que va acompanyat de l'amor i l'amistat és el que ens fa ser millors persones i el que ens fa créixer.

El text, per altra banda, està il·lustrat amb la tècnica del collage i mostra unes imatges senzilles, clares, molts impactants i plenes de llum, que, de segur, faran que els més petits es fixin bé en els dos personatges i les coses que els envolten.

L'Àlex i el ratolí de corda va adreçat als pre-lectors o als primers lectors, però tots en gaudirem de la seva lectura, com ens passa amb altres títols d'aquest creador holandès, ja un clàssic, com diem, de la literatura infantil. Recordem que amb aquest text va ser premiat amb la Medalla d'Honor Caldecott.

Servei Oficial:
Lucas
CENTRE AUTOTECH

Tallers
Rafel Sans

Mecànica de l'automòbil i planxisteria
Instal·lacions de fontaneria, gas i calefacció
AIRE CONDICIONAT - ENERGIA SOLAR
C/ Muralla, 23 - 43381 L'ALEIXAR
Tel. 977 815 384
taller@rafelsans.com

El Raco de L'hort
restaurant

Tel. 977 845 361
elracodelhort@gmail.com
LA SELVA DEL CAMP

Llegim ?

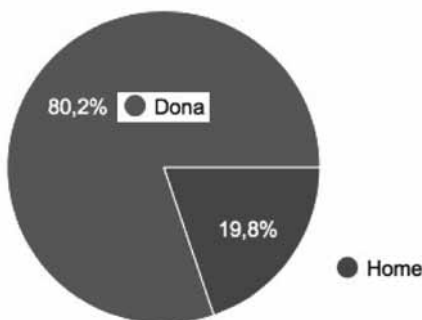
■ Laia i Vanessa

Encetem nova secció a “Lo Pedrís” amb la Laia i la Vanessa. Ens coneixem des de fa molt temps i tenim moltes coses en comú, una d'elles és el gust per la lectura. Des d'aquesta secció us parlarem de llibres des de diferents punts de vista.

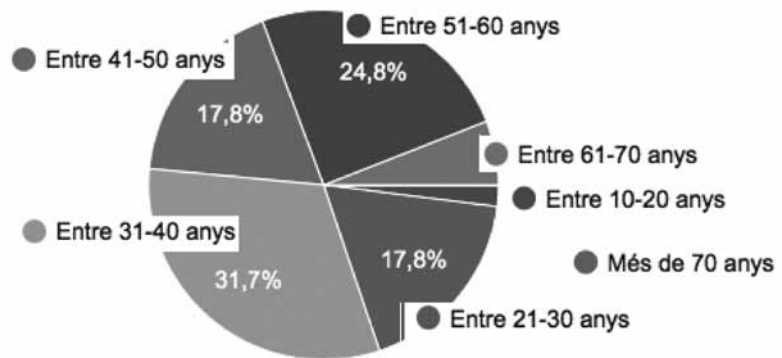
Per començar hem investigat sobre els hàbits lectors. En aquest cas hem utilitzat les xarxes socials, el Facebook i el Google Drive, per fer l'enquesta. Això ens ha permès arribar a més gent i d'una manera molt més ràpida. En total, un centenar de persones hi ha participat.

Vam proposar una enquesta breu amb l'objectiu que les persones contestessin ràpid. També volíem dades a nivell general sobre els hàbits lectors, sense aprofundir. Tot seguit us mostrem pregunta per pregunta i les dades que n'hem obtingut.

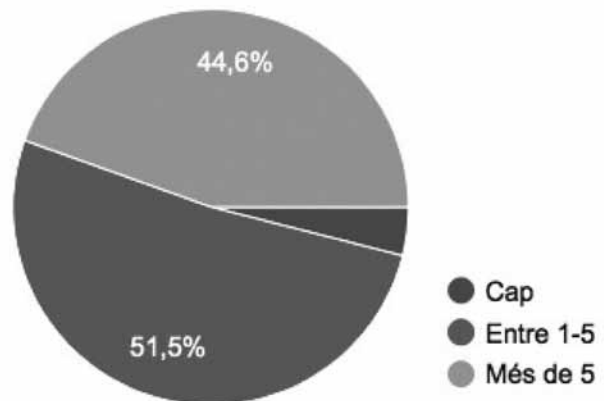
1- GÈNERE DE LA PERSONA

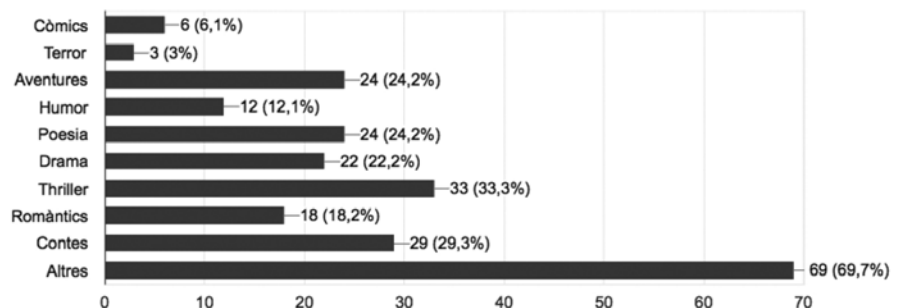
2- EDAT

3- QUANTS LLIBRES LLEGEIXES A L'ANY?

4- TIPOLOGIA DE LLIBRES

Aquestes dades ens han permès veure que el gust per la lectura és molt present, tot i que a vegades es pensa que va en detriment amb l'aparició de les xarxes socials, els nous modes de vida, etc. Doncs la gent continua tenint

les estones de lectura per somiar, viatjar, imaginar... Aquests viatges es fan sobretot a través de la novel·la però la poesia i el conte també hi són molt presents. Evidentment es necessita calma i temps; per això, el vespre i la

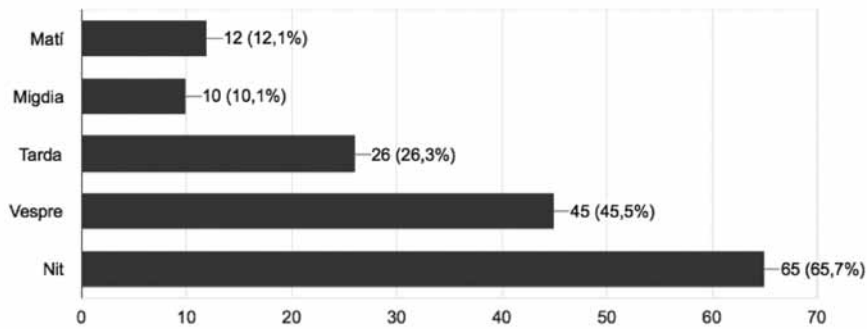

Mercedes-Benz

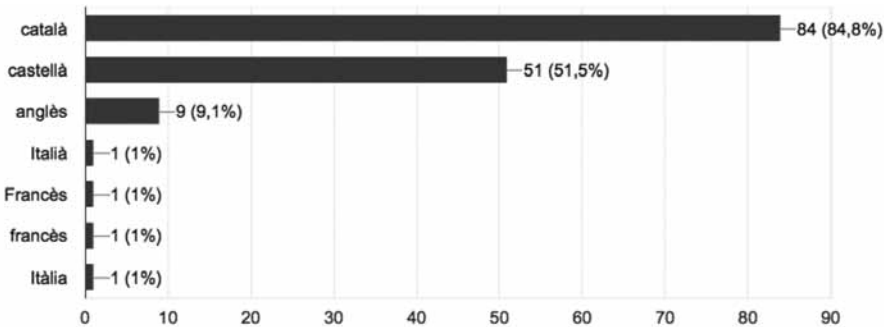
Autolica

Concesionario Oficial Mercedes-Benz Ctra. Valencia - Barcelona, km. 248, 43006, TARRAGONA, Tel. 977 54 50 11 · Països Catalans, 7 -9-11, 43202, REUS, Tel.: 977 32 60 20 · Polígon. Mercaderies, 1 (Sortida 40 de l'AP7 direcció l'Aldea), 43896 l'Aldea (TARRAGONA), Tel.: 977 45 18 38, Fax: 977 45 18 81, info@ttautolica.es

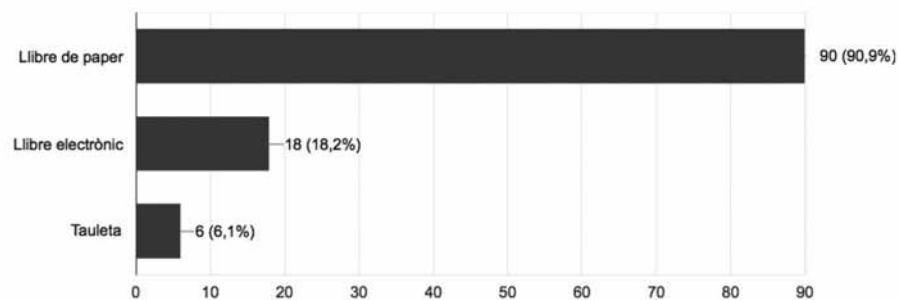
5-HORARI DE LECTURA

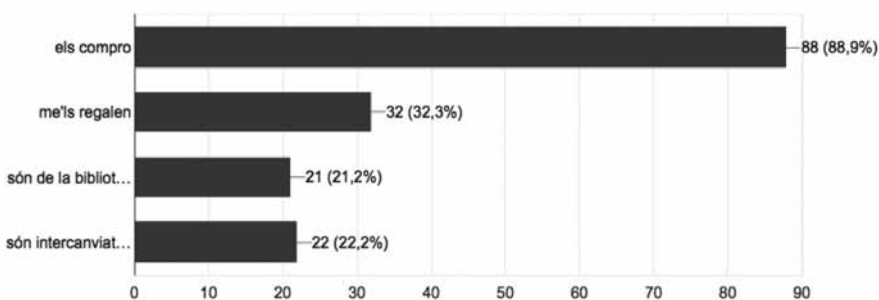
6- EN QUINA LLENGUA ACOSTUMES A LLEGIR?

7- SUPORT LECTOR

8- PROCEDÈNCIA DELS LLIBRES

nit són les estones preferides pels lectors; el silenci i la tranquil·litat fan més amè aquest viatge. Només el frec de les pàgines acompanya aquest moment i cada vegada més, els nous suports s'incorporen en aquest hàbit tan tradicional. Apareixen les noves tecnologies i també altres llengües que permeten aprendre i pensar de forma diferent. Els llibres es compren i es regalen o bé, els intercanviem. És una bona manera de tenir més llibres a l'abast.

Per acabar no us podem acomiadar sense recomanar-vos dues lectures per aquest estiu. La nostra proposta és una novel·la i un recull de contes :

Primavera, estiu, etcètera... de Marta Rojals.

“Com cada any per Tots Sants, l'Èlia de cal Pedró torna al poble per fer la visita de rigor al cementiri i passar uns dies amb son pare i sa tieta. Amb 34 anys fets, la parella l'acaba de deixar i la crisi fa estralls en el despatx d'arquitectura on treballa a Barcelona. Ara es disposa a aprofitar el pont per posar ordre, si més no, als pensaments.”

Narrada amb una successió de pinzellades breus, *Primavera, estiu, etcètera...* és una tragicomèdia amb un fort

component generacional i un retrat precís i molt sonor dels usos i costums de la vida en un poblet de l'Ebre.

Cròniques de la veritat oculta, de Pere Calders.

Els contes en Calders són un artifici on intervien la fantasia, i tot un seguit d'elements que es mouen em l'àmbit del somni. En aquests espai imaginari, el comportament humà i els esdeveniments adquireixen un sentiment més profund que condueixen a una reflexió sobre la condició humana.

Bona lectura i bon estiu!

VALFRES Pinturas
pinturas y papeles pintados

SISTEMA MULTICOLOR
Más de 5.000 colores
al instante

977 31 71 54
Av. de Falset, 171 (ctra. de Alcolea)
43206 **REUS** (Tarragona)

UN 14 D'ABRIL VAM REBRE LA REPÚBLICA I UN ALTRE ACOMIADÀVEM UN ACTIVISTA

■ Andreu Vernet Martí

La relació amb els Manent-Segimon es remunta a l'època de padrins i pares degut a ser veïns de tros, però el contacte personal més intens amb l'Albert s'ha produït durant l'última etapa.

El mas Segimon sempre va ser i és nus d'enllaç de collites traginades a bast per continuar en carro cap a l'Aleixar i també refugi de pagesos durant les fortes tempestes de setembre, gràcies a la generositat de masovers i amos.

El Joan Olesti «pataca» (1924 – 2011) em va dir: Si t'acostes a l'Albert sempre et manarà feina, i fa pocs anys una persona vinculada a la família em va confirmar que l'Albert era un neguit hiperactiu contagiós.

Amant del terme, la flora, la fauna i la història em va portar pels indrets que marcava el seu bastó fet de «mamador» d'ametller bord, regal del masover Àngel.

Ruta dels patacons, hospital dels carlins, barraques de pedra seca, pous de gel, trinxeres, conilleres i d'altres ra-

cons visitats mentre comentava històries de Cercós, Carrasclat, nen de Prades, maquis o refugiats durant la guerra.

Molta informació la treia de les tertúlies amb col·laboradors de Vilaplana, l'Albiol, Maspujols o el Perelló que anotava en un paper doblegat que, a la butxaca, es barrejava amb el seu gotet pla, d'alumini, amb el qual anava tastant les aigües del terme.

Senzill, auster, ordenat de parla

pausada i lèxic col·loquial però no grogler, utilitzant sovint el tracte de vos, qualitats que servien per amagar el gran cavall de batalla: la constància.

Durant les xerrades al mas, sota l'ombra dels plataners i, possiblement, calculant el desenllaç, em va anar cedint diversos documents, fotografies (com la del vell Canet publicada a *Lo Pedris*), entrevistes de lletra i veu i pel damunt de tot que no s'abandonés la cultura i història ancestral. Arribant aquí vaig entendre que aquesta era la feina que manava per no perdre el fil i donar continuïtat.

El compromís, en representació del grup, va quedar reflectit al llibre de condolences. Tres anys fa que ens ha deixat l'Albert Manent Segimon.

43è Premi d'Honor de les Lletres Catalanes i amb tot el reguitzell de feina feta és la petjada que ens ha cedit com a referent cultural l'activista de la cultura anunciat a l'inici del relat.

Sant Jordi 2017

**ASSOCIACIÓ
DE JUBILATS I
PENSIONISTES
DE VILAPLANA**

C. del Casal, 3
43380 VILAPLANA

pintura decorativa

**Alvar Juanpere
Olivé**

Sant Tomàs, 60 - Tel. 977 34 29 85
43201 REUS
Plaça de les Províncies, 1
43840 SALOU

Marta C.

Estilista

C/ Dr. Fleming, 9
Tel. 661 359 418
43380 VILAPLANA

**EXCAVACIONS I
TRANSPORTS**

MIRALLES

JOSEP M. MARINÉ MIRALLES, S.L.

Carrer de les Creus, núm. 2
Tels. 977 816 489 - 610 282 029
43356 ALFORJA

GAUDÍ

**Centre de Reconeixements
Mèdics - Psicotècnics**

Permisos de conduir i armes Certificats mèdics d'aptitud esportiva Certificats mèdics oficials	Passeig Sunyer 18 Baixos 43202 REUS Telèfons 977 11 54 11 977 75 66 57 www.centresmedicsbonet.com reus@centresmedicsbonet.com Tramitació gratuïta de la renovació del permís de conduir
--	--

Petits fours

■ Pep Mestre Anguera

DEUTES

Em vaig acostar apressadament al meu cotxe, feia tard, però no era pas conscient de cap de les maneres del que m'havia de passar.

Tot just després d'incorporar-me al seient, cordar-me el cinturó de seguretat i donar el contacte al cotxe, es va accionar el dispositiu d'encesa de la bomba que uns terroristes m'hi havien instal·lat per error.

Efectivament, el vehicle va explotar i volar en mil bocins, i va provocar el caos en un radi de centenars de metres a la rodona. El resultat va ser clar: no van trobar ni un petit tros de la meua existència, tot era ferralla, foc i cendres.

De totes maneres, mai no hi he patit gaire per aquest fet: sempre m'ha quedat el consol que tenia el cotxe pagat del tot.

AMOR

Fa pocs dies, mentre feia l'amor amb la meua dona, em vaig posar a pensar en el programa de televisió que havien fet la nit anterior sobre les balenes i els seus costums: és ben estrany veure com aquests cetacis van movent-se i desplaçant-se per tots els mars, esquivant els arpons il·legals que els disparen els caçadors furtius. Em sembla que tant japonesos, com soviètics i finlandesos hi estan especialitzats i no m'equivoco si dic que els beneficis que en treuen són suficientment sucosos i substancials com perquè aquest obscur negoci perduri més anys. No obstant això, jo no crec que el futur passi per seguir cobrint les nostres necessitats de bellesa i nutrició amb l'extermini erràtic d'aquests gegantins i bells animals.

De totes maneres, estic segur que l'alumna que ha vingut a fer-me una consulta al despatx de la universitat i que ara precisament paga el seu aprovat compartint el seu llit amb mi, no deu estar pas pensant precisament el mateix que jo. La noto avorrida: segur que sap, mentre fem l'amor, que segueixo pensant en aquell apassionant programa que l'altre dia van fer a la televisió i que

avui he explicat a la classe de "Zoologia Aplicada-Introducció".

COMPTAR UN COMTE

Hi havia una vegada un rei que volia ser rei però que no tenia reialme. La cort, preocupada, no sabia pas què fer per aconseguir aconseguir el seu rei. Els nobles es desfeien en continus esforços per fer real el reial somni.

Així de somniador com era, el rei havia anat pintant en el quadre de la seva vida els colors de l'esperança que algun dia tindria a la seva disposició un verdader regne del qual dur-ne les regnes amb mà sàvia. Però la realitat era i havia estat fins llavors una altra de molt diferent, perquè ni tan sols de la manera més ridícula imaginable s'havia pogut fer amb el més mínim bocí de terra.

Fins que va arribar el dia que un noble, el vescomte de Vesambcompte, va apropar-se al seu rei i li va dir:

— Majestat, valga 'm Déu que tal com sou rei mereixeu tenir reialme!

A la qual cosa el rei respongué:

— Ben cert és que teniu raó, senyor de Vesambcompte, i que vós en sereu degudament recompensat en agraïment als serveis que heu reiterat a la corona que tinc l'honor d'ostentar i defensar.

El vescomte, hàbil estratègia com era, va adreçar-se immediatament al rei per recordar-li:

— Majestat, vos sabeu que la vostra cort us admira i estima, i que l'última cosa que desitjaria seria de causar-vos cap mal o contratemps.

— I, noble senyor, què preteneu amb tals paraules? - Va preguntar-li el rei.

— Doncs que ens ha semblat interessant i necessari de reunir-nos en secret per intentar solucionar el panorama polític actual per mirar d'arreglar les coses.

— Seguiu si us plau, senyor de Vesambcompte, estic neguitós per descobrir el motiu de tan noble discurs!

— Bé, amb tots els respectes i sense voler ofendre la seva reial persona, hem decidit que la millor opció per tal de seguir endavant dignament, i sobretot de cara al benestar del poble,

era fer un cop d'estat. Per això seria necessari que el rei morís, víctima d'un atemptat, per a així poder el poble accedir al poder tot instaurant una república sense estat.

Astorat, el rei el respongué:

— Ai!, senyor de Vesambcompte, bé prou que us conec des que encara us alletàveu, xuclant amb avidesa aquella llet del pit de la vostra mare, formós i turgent, i del qual tan juganerament i lasciva havia gaudit en els meus primers batecs libidinosos. És d'aquí que em ve l'admiració que professo a la vostra persona, més encara si penso, com infinitat de vegades he pensat, que podríeu ser sang de la meua sang, a més de recordar la capacitat que teniu per governar el meu reialme inexistent, la meua cort i les relacions amb la resta de nobleses estrangeres. Però no voldria pas ser massa agosarat si us faig una consulta, d'amic és clar, amb la qual cosa voldria assabentar la meua reial persona i alhora donar crèdit al que les reials orelles han percebut dels vostres nobles llavis:

Interessa la vostra comtal persona de rebaixar-se a viure tota la vida suspesa del dèbil sustent que proporciona el desagradable tràngol d'un magnicidi?

Em sembla, i mal m'està el dir-ho, que no teniu pas cap motiu, ni polític ni personal, per fer-vos amb les pertinències del rei, per escasses que siguin, més encara sabent com sabeu que sóc vidu i no dispo de descendència ni de reialme!

Per tot això i pel poder reial que jo mateix m'atorgo, us ordeno, com a cap militar dels meus exèrcits que sou, que sufoqueu la rebel·lió, aplaqueu els ànims exaltats i n'executeu els inductors. A canvi, si aconseguíu fer-vos amb les brides d'aquesta bèstia desbocada, us proposaré com a candidat únic i principal al tron que tinc a bé d'ostentar, una vegada jo hagi mort o decidit abdicar. Així és, doncs, com vull que sigui que passi i tal com ha de passar, amb la qual cosa dono per acabada la present insurrecció política!

I així va ser com l'hàbil rei va superar aquella crisi política en un tres i no res. I el comte, com a únic membre d'aquella cort i reialme tan íntim, va decidir de perdonar i absoldre de tot càrrec els rebels, ci concedir-se la llibertat.

Passo la tarda

■ Mercè Mariné

Assegut.
Ingràvid.
Transparent.
Silenciós.
Eternament assegut, per sentir passar,
-un altre cop-, el teu cosset menut,
cada cop més menut.
Vigilant l'esmoreït cor del rellotge
tan cansat i constant-, com tu.
Un i altre cop. Un i altre cop, sense
canvis, sense variacions.
La barana esmolada per la carícia dels
teus dits.
La mirada baixa, les parpelles caigudes
sobre el blau dels teus ulls blaus.
Infinites.
Un únic esglaó de l'escala dibuixa el
principi i la fi.
Una processó inacabable on només hi
desfiles tu, estimadíssima mare!
assegut al racó de la cadira, veuria una
i altra vegada-, dia a dia,
la teva vida al meu costat.
La teva mitja rialla.
Les teves cames blanques, vellutades.
Quiet, com l'infant que no vol ser
descobert,
passo la tarda.

FESTA ANIVERSARI DELS 70

Vilaplanencs, nascuts els anys 46 i 47, a la celebració del 70è aniversari. La trobada va tenir lloc al restaurant Masia Crusells de Reus, el dia 7 de maig. **Lo Pedris** us desitja a totes i a tots un feliç aniversari.

CORPUS CHRISTI 2017

Una forta onada de color va acompanyar la festivitat del Corpus que es va celebrar el passat diumenge 18 de juliol.

L'acte principal de la celebració va ser la solemne processó amb les catifes de flors que omplien d'olors i colors els carrers del poble.

iuca
TALLES GRANS

C/ major, 12 - **REUS**, 43201
tel. **977 342 498**
iucamodatg@gmail.com

L'esperver
Restaurant

C. de l'Era 14 - **VILAPLANA**
Tel. 977 815 223 - 655 834 157
www.esparver.com
f / EsparverRestaurant

Activitats de la Llar de Jubilats, 2n trimestre 2017

■ Maria Mestre Mestre

Hola amics/gues, ja som al 2n trimestre de l'any i tenim la temperatura adient per fer algunes sortides, encara que petites, però profitoses i agradables.

El dia 23 de març vam anar, unes 23 persones del nostre poble, junt amb companys dels pobles veïns, a l'excursió de la típica cargolada que organitza el Consell Comarcal. Direcció a Balaguer, a més d'un bon esmorzar i un esplèndid dinar al Restaurant El Faro, vam visitar el Monestir de les Avellanes (tot i que d'avellanes no n'hi ha cap), explica la guia que el nom es va anant canviant, ja que tot era qüestió d'abelles que produïen molta mel: un escriptor d'aquell temps va escriure "avelles" en comptes "d'abelles" i així, amb el pas del temps, hem arribat avui a les avellanes.

També varem visitar el Castell d'Os de Balaguer i el Museu de Les Campanyes, un dia molt complert i agradable per a tothom.

El dia 26 de març vam celebrar l'Assemblea anual amb la renovació parcial de la Junta. En surten: Josep M. Martí, Natàlia Mestre i Genís Torres, i entren Carlota Alsina, Isabel Casanova i Manolo Moya. Tant per als que surten com pels que entren els desitgem una bona estada a tots. Com és habitual, això es va acabar amb una bona xocolatada, molt agraïda per tots els assistents.

El dia 30 d'abril, vam celebrar aquesta cop un sopar, doncs la tarda més llarga i fa bon temps per a retirar al vespre més tard. Ens vam reunir uns 40 socis entre Vilaplana i l'Aleixar.

El menú va ser un petit aperitiu, pa amb tomàquet amb pernil i embotits i mona de per postres. La secció cultural la tenim una mica rovellada. Hem de procurar de tornar-la a posar en marxa. Sols la Josefina, va recitar un escrit de les puntaïres, ja que ella n'és una de molt bona.

El dia 18 de maig vam celebrar al XXX trobada de la Gent Gran del Baix Camp. Un bon grup del nostre poble, junt amb gent dels pobles veïns, ens reunírem al Restaurant l'Alamo d'Alcover.

No va faltar un bon esmorzar i cap a l'ermita de Montferri a on gaudírem d'un concert a càrrec de Neus Montemases. A continuació cap a Nulles, on vam visitar la Cooperativa, que per cert aquest any celebra el seu centenari. I finalment cap a Vals, on vam visitar l'església i el campanar, tant famós per la seva alçada esplèndida

Solucions passatemps

		R	O	B	E	R	T			J	O	H	N	S	O	N	
	H	O	W	L	I	N					W	O	L	F			
			M	U	D	D	Y			W	A	T	E	R	S		
			B	E	S	S	I	E		S	M	I	T	H			
				S	O	N					H	O	U	S	E		
J	O	H	N					L	E	E		H	O	O	K	E	R
						B		B			K	I	N	G			
						E	R	I	C		C	L	A	P	T	O	N
						K	O	K	O			T	A	Y	L	O	R
						E	T	T	A		J	A	M	E	S		
					J	O	H	N					M	A	Y	A	L
C	H	A	R	L	I	E			M	U	S	S	E	L	W	H	I
			A	L	B	E	R	T					K	I	N	G	
			J	A	N	I	S							J	O	P	L

TAXI

SERVEI DE TAXI 6-Q

7/8 places

L'Aleixar

mòbil 689 029 326

Mercat negre o estraperlo?

■ Andreu Vernet Martí

El bloqueig de comerç internacional imposat al nou govern espanyol sorgit de la sublevació militar i autoproclamat el 1939 va provocar una brutal carestia d'aliments de primera necessitat (pa, sucre, oli, llegums, etc), matèria prima i combustible.

El racionament dels aliments i altres, sistema ja emprat durant la guerra, va estar vigent també durant la postguerra, fins a meitat de la dècada dels 50.

Potser recordant «la madre pàtria» o per ideologia política dels governs, l'Argentina ens va subministrar aliments, suavitzant algunes necessitats i és des d'aquella època que al mercat trobem fesols de «la perona», tot recordant la dirigent d'aquell país Eva Peron.

Era impossible que amb tanta misèria (cal recordar que amb la fallida del Banc de Reus el 1931 i amb la nul·litat de la moneda anterior a la guerra, les famílies obreres havien quedat a zero de tot) no sorgís un mercat negre de tot producte, que no s'adquiria per conducte legal.

La maquinària del negoci es posà en marxa des de la producció, transformació i distribució de tot el que demanava el mercat. El més humil pagès,

amb precària premsa casolana que encara trobem pels cellers, feia rajar oli que es venia per sota mà. Els bots d'oli camuflats a les bosses del carro o llaunes d'oli de cotxe reciclades per a oli d'oliva, arribaven a la ciutat en bicicleta, tot burlant la vigilància per camins o senderons.

Quant els burots regiraven la documentació on, prèviament, el camioner havia «oblidat» un bitllet de cinc duros, la mercaderia passava.

Portar al carro, carregat de blat, un capellà viatger era garantia de l'arribada al molí. Així m'ho explicava un parent de la Segarra. Al crit de «hay pan blanco» algunes dones, amb amples faldilles i de bosses interiors plenes de barres de pa, es jugaven el cabell al zero si les enxampaven als mercats. Compartien la mercaderia amb el pa moreno fet amb barreja de trits que oferia el govern.

Molts productes com gasolina, pneumàtics (que anaven numerats i marcats a la documentació), texans, tabac, encenedors, transistors, preservatius (totalment prohibits) o medicaments circulaven d'amagat, sempre que pel camí s'anés «regant».

A casa nostra, l'any 49 i pel conducte i sistema mencionat, va entrar l'ESTREPTOMICINA precursora de la penicil·lina.

Els vehicles, mules, carros i rucs eren sotmesos a la «requisita militar»

que anualment en declarava la possessió i ubicació.

Dedueixo que amb intuïció, astúcia, visió comercial, atreviment i silencis, la cadena mercantil va funcionar perquè càrrecs civils, militars i policials, així com la classe popular, s'implicaven en actiu o passiu i el comerç funcionava amb eficàcia i el País se n'anava sortint.

... què té a veure tot això amb l'estraperlo?

Per opinar, ens cal saber que dos ciutadans jueus inventaren una màquina (ruleta) de jocs d'atzar, amb trampa per no perdre mai i, amb el relligat dels seus cognoms la van inscriure amb el nom de «ESTRAPERLO».

L'intent negatiu d'instal·lar-la a Catalunya (època Companys), va donar fruit a Espanya. Diversos polítics i el president del govern van ser inculpats quan la policia les va incautar a les Illes i a Euskadi i diuen que van córrer rellotges d'or, cosa que no ens ve de nou quan recordem comportaments de polítics més recents.

L'escàndol va arribar a les corts i el propi president de la república, Niceto Alcalà Zamora, va revisar la documentació.

Conseqüentment, avergonyit i desprestigiats, el govern en ple, encapçalat per Lerroux, va dimitir poc abans d'acabar el 1935.

Exposat això i, al meu entendre, la primera exposició és un clàssic mercat negre operatiu per la població civil

AYUNTAMIENTO DE BARCELONA
Negociado de Rempagos y Aduanas Militares
Avenida Puerta del Angel, 8. 3.º

Censo de Ganado, Carros, Automóviles, Motocicletas y Bicycletas sujetos a Requisición Militar

1961

Ganado { Matricula 9
Clase 7
Carruajes 13.667.17
Automóviles 7
Camiones
Motocicletas
Velomotores
Triciclos con motor
sin

D. ... vecino de esta ciudad, domiciliado en Calabza 282 se ha presentado en este Excmo. Ayuntamiento y ha declarado ser propietario de los elementos que al margen se expresan.

Barcelona, 15 noviembre a 15 diciembre de 1961
El Jefe del Negociado.

IMPORTEANTE
(Vase el dorso)

i la segona, és una clara corrupció política i em queda una reflexió interna per contestar-me la pregunta que encapçala l'article.

LA POSTGUERRA

J. Maria Ribera: E»Gravat».

■ Andreu Vernet Martí

El rastre de la verola, marcada la cara, va provocar el renom. El cognom delata la seva nissaga. Era gallec. Funcionari municipal al cos de la Guàrdia Urbana. Va distingir-se per la crueltat emprada a l'hora de perseguir aferrissadament els venedors ambulants entre els quals es barrejaven els estraperlistes.

Una furgoneta poc cuidada anomenada popularment «la polso-sa» (plena de pols) servia per desplaçar-se, juntament amb el seu escamot, pels diversos mercats de la ciutat.

Va ser el terror dels estraperlistes. La veu i l'anunci de la seva

presència corria com la pólvora entre els venedors dels mercats.

Els «fills de la postguerra» de BCN participants de l'espai de l'Esther Sardans (COM RADIO) amb les diverses aportacions de memòria històrica han facilitat els presents apunts.

La prepotència i l'abús de poder van donar el seu fruit. Se li atribueixen actes de «pallisses» a dones, robatori del gènere i diners als mercaders. A les dones «delictives», un cop conduïdes al «cuartelillo», se'ls rapava el cap i obligava a beure oli de resina. A proliferació de mocadors de cap va aflorar entre la població femenina, algunes de les quals, estaven prenyades.

Vivia a l'eixample, a la cruïlla de Calàbria - Provença. Se'l va culpar

també de la mort de la seva dona intoxicada amb el gas.

El seu fill va allista-se a la «Legión». Una filla era molt devota de la parròquia de Maria Mitjancera.

Ell, no pas, però la família era apreciada al barri.

Va desaparèixer d'aquest indret en companyia d'una altra dona.

Dos versions apunten que va morir apunyalat per uns desconeguts als voltants del mercat. Es discrepa entre el de

Sant Antoni i el del Ninot.

D'altres guàrdies: el Fèlix que avisava del perill i l'Aragonès, que també s'acostava a les actuacions del protagonista. Els dos eren també força coneguts.

FAVATADA

■ Mariona
Quadrada
Monteverde

“**D**iumenge que ve, favatada”. Una frase que es torna sentència i que durant anys, algú amb ànims de celebració pronunciava per empènyer la resta a la participació. Festa grossa al voltant d’aquest llegum de màxims. Sí, sí, de màxims. Les faves o agraden molt o gens, és un fruit d’amics i d’enemics, doncs. “Però això tan se val”! la qüestió és el ritual i la companyia.

De bona hora, però ja sota el sol, unes quantes cames i braços s’afanyen pels bancals de faveres i amb el cos acotxat, una dues, tres..., però en calen tantes, tants quilos com persones som.

Amb els cistells plens, les aboquem a la taula gran del tros. La meitat seran per a l’olla, unes quantes d’ofegades. Les altres al foc.

Les primeres, desgranades, aquí hi ha més feina d’elaboració, cansalada, cebes i alls tendres en abundor i oli, uns

quants tombs, sense que agafin color. Tovetes i lluent hi afegim el gra verd i tendre, les cobrim d’aigua per ofegar i esperar el que toca. El gust singular arriba de l’herba de Santa Maria, que ens fa reconèixer aquell gust de primavera que cada any retrobem. Un gotet de moscatell, un polsim de pebre vermell que no piqui i la botifarra negra de la millor cansaladeria que sabem. I que reposin, si poden passar 3 hores millor.

I comença la festa grossa, filferro amb anses per on cosim les faves amb beina i tot, arrencles i que pengin. A prop, la foguerada comença arrencar amb llenya prima perquè faci flama. I és llavors, quan amb graella o sense, booom! Les llencem al foc en flama que ha de cremar la tavella alhora que el gra com si fos dins d’una olla de vapor, va coent el gra i el deixa amb el seu propi gust intens, de planta jove. Després les emboliquem amb paper de diari, com els calçots i fins a l’hora de tastar-les.

Mentrestant hi ha qui s’afanya amb la salsa, un bon morter, alls i tomaques escalivades, ametlles torrades, pebrot de romesco, oli, sal, vinagre i, per descomptat l’aliada de les faves, l’herba de Santa Maria. Ben lligada, que vagi bé per sucra.

A la taula cadascú obre el seu paquet que comparteix amb els del costat, desgranar les faves, punxar-les i sucra-les a la salsa amb un pa de bo de bo. I de tant en tant, un camí a la cassola a tastar les ofegades i continuar sucant.

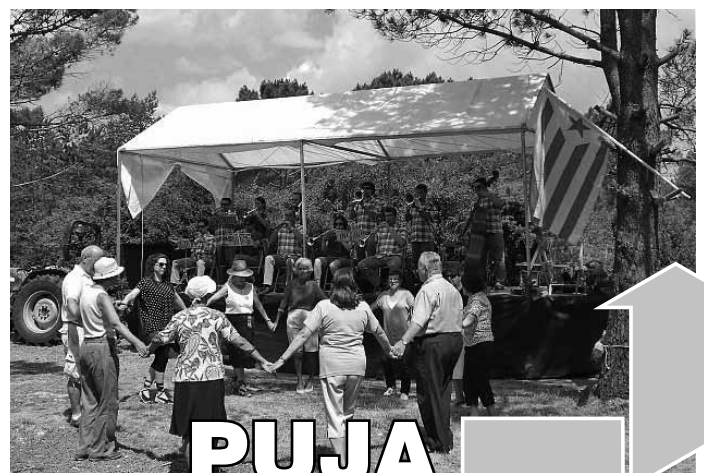
EL PULSÒMETRE

HA DE MILLORAR

Ha baixat la participació ciutadana en la confecció de les catifes per la Processó de Corpus.

Ha de millorar la implicació del poble per tal de preservar totes aquelles tradicions que ens cohesionen com a poble i enriqueixen el nostre patrimoni cultural.

PUJA

Puja la XIV edició de l’Aplec de sardanes a la Mussara. Amb aquesta edició ja en són deu de seguides i fa quaranta anys de la primera. Així l’Aplec es consolida com una trobada lúdico-festiva de la cultura catalana on també es pot gaudir del meravellós entorn natural de la Mussara.

Felicitem la organització per la bona feina realitzada i l’encoratgem a mantenir aquesta constància per molts anys més.

VILAPLANENC DE L'ANY

Vilaplanencs i Vilaplanenques per tal de fer molt més participativa la propera edició del Vilaplanenc de l'any, trobareu una butlleta dins Lo Pedrís que ens la podeu fer arribar.

Cal que ompliu degudament la butlleta i la dipositeu a la bústia que té LO PEDRÍS al Casal.

Com sempre també ens podeu fer arribar la vostra proposta per correu electrònic a la següent adreça:

vilaplanencdelany@gmail.com

Recordeu que només serà vàlid un vot per persona.

BUTLLETA

En/na

amb DNI

Adreça

Dono el meu vot a:

VILAPLANENC DE L'ANY 2017

Caramels

mare molas

Pastissos de "xuxes"
Detalls de batejos
i bodes
Fruits Secs
Llaminadures

C. Mare Moles, 28 Reus
caramelsmaremolass.blogspot.com

Genís Torres Aymamí, S.L.

CONSTRUCCIONS I OBRES

Carrer Major, 60
Tel. 977 81 51 29
43380 VILAPLANA

C. Casal, 3 - 43380 VILAPLANA (Baix Camp)

PASSATEMPS BLUES

Aquest volia ser un passatemps on sortíssin uns quants noms importants del **Blues** i que continués amb el que va sortir en el número anterior sobre el **Jazz**. Però com que he vist que seria massa difícil i que havia de donar moltíssimes pistes per a que trobéssiu els noms, al final s'ha convertit més en un article sobre el Blues que en un passatemps.

Per tant, si no sabeu cap nom, no us preocupeu. Copieu les solucions i llegiu-vos les pistes, que alguna cosa nova aprendreu! Llarga vida al **Blues**!

1			R		B			T				J		H			O	N		(1911-1938)
2		H		W	L		N					W				F				(1910-1976)
3					U		D	Y				W		T						(1915-1983)
4					E		S		E			S				H				(1894-1937)
5					S								H			S	E			(1902-1988)
6	J							L					H			K		R		(1917-2001)
7							B					K								(1925-2015)
8							R								P	T				(1945-)
9							O		O				T		Y			R		(1928-2009)
10							T		A			J		M		S				(1938-2012)
11					J		H							M		Y			L	(1933-)
12	C	H					E		M			S	E		W	H		T		(1944-)
13				L	B		R						K							(1924-1992)
14			J				S							J		P				(1943-1970)

1-Va ser un dels primers. La llegenda diu que aquest cantant de blues del delta del Mississipí va vendre la seva ànima al diable a canvi de tocar blues millor que ningú. Això va ser a la cruïlla de les carreteres 61 i 49 a Clarksdale (Mississipí), un lloc mític. La llegenda també diu que va morir en beure el whisky enverinat pel marit d'una dona amant seva.

2-Va ser un dels més importants representants del blues elèctric de Chicago dels anys 50. Es deia Chester Arthur Burnett però, amb la seva alçada i els seus 136 kg de pes, va ser conegut amb el renom de Llop Udolador.

3-També era de la zona del Mis-

sissipí però es va establir a Chicago. Va canviar la guitarra acústica per l'elèctrica i se l'anomena el Pare del Blues de Chicago. També se'l coneix per un renom relacionat amb les aigües fangoses. Els Rolling Stones van triar el nom del seu grup a partir d'una cançó seva. Cap al final de la seva vida va actuar al costat de totes les estrelles del rock dels 70 en el concert d'acomiadament de The Band i que va filmar Martin Scorsese a The Last Waltz (1978).

4-Considerada la millor cantant de blues de la dècada dels anys 20, l'anomenada "Emperadriu del Blues" va te-

VILAPLANA

nir una mort trágica i trista. Després de patir un accident de trànsit l'any 1937, va ser portada a un hospital on no la van voler atendre pel fet de ser negra. La van portar a un altre hospital només per a negres on finalment va morir dessagnada.

5-Va ser un dels fundadors del blues rural i més primitiu del delta del Mississipí. Primer era pastor i no va aprendre a tocar la guitarra fins als 20 anys. Va ser condemnat a treballs forçats per assassinat i va començar a fer-se famós quan va sortir de la presó, influint en tots els que vindrien darrera seu.

6-També va començar tocant blues rural al delta del Mississipí però als anys 40 va emigrar a Memphis i Detroit i es va convertir en el representant del blues més electrificat. Cap al final de la seva carrera, als anys 70, es va passar al rock, tocant amb músics com Carlos Santana. Surt en una seqüència de la pel·lícula The Blues Brothers (Granujas a todo ritmo, 1980).

7-El veritable Rei del Blues va ser un dels millors guitarristes de tots els temps. Va començar a Memphis i va portar el blues per tot el món fins a la seva mort el 2015. La seva guitarra es deia Lucille i la revista Rolling Stone el va posar en tercer lloc en la llista "Els 100 millors Guitarristes de tots els temps" de l'any 2003.

8-Tot i que Ray Charles va dir que per a cantar blues s'havia de ser negre, també hi ha hagut alguns blancs que s'han dedicat al blues. Potser el més important de tots és aquest anglès que ha tocat blues-rock amb molts grups (The Yardbirds, Cream, Derek & The Dominos,...) o acompanyant amb la seva guitarra a grans músics de blues. La revista Rolling Stone el va posar en segon lloc en la llista "Els 100 millors Guitarristes de tots els temps" de l'any 2011, només per darrera de Jimi Hendrix.

9-Anomenada La reina del blues de Chicago, aquesta cantant de Memphis es va instal·lar a Chicago i va ser coneguda per la seva potent veu. Va aparèixer a la pel·lícula Blues Brothers 2000, una continuació del mític film de l'any 1980.

10-Va començar amb el blues però després, en diferents etapes de la seva vida, va passar pel rock and roll, el soul, el gospel i el jazz. Va tenir sempre molts problemes amb la seva addicció a l'heroïna i l'alcohol.

La revista Rolling Stone la va posar en el número 22 de la llista dels 100 millors cantants de tots els temps. En la pel·lícula Cadillac Records (2008), Beyoncé va interpretar el seu paper.

11- Un altre blanc anglès que, els anys 60, amb el seu grup The Blues-

breakers, va revitalitzar el blues a Europa. Després, al llarg de més de 50 anys, el va fusionar amb el folk, el funky i, sobretot, amb el rock. Se'l coneix també com el Camaleó del blues. Als seus 83 anys encara segueix fent gires i ha tornat al blues-rock dels 60.

12- Aquest blanc originari de Mississipí i de cognom tan llarg és un dels més grans harmonicistes de tots els temps. Es va traslladar a Chicago i allí va tocar amb tots els millors bluesman negres. Es diu que el protagonista de la pel·lícula Granujas a todo ritmo (1980), interpretat per Dan Aykroyd, està inspirat en ell. També va aparèixer a la pel·lícula Blues Brothers 2000.

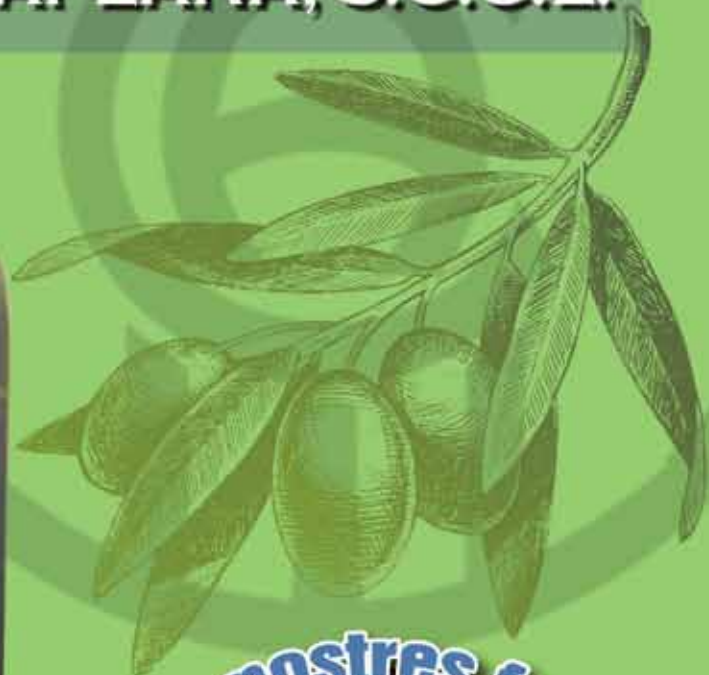
13- Considerat un dels Tres Reis del Blues a la guitarra (i no només pel nom que va triar), aquest nascut a l'estat de Mississipí tenia una manera especial d'agafar la guitarra. Era esquerrà i feia servir la guitarra al revés, amb les cordes més agudes a dalt i les més greus a baix. La seva guitarra es deia Lucy i la revista Rolling Stone el va posar en el lloc número 13 de la llista "Els 100 millors Guitarristes de tots els temps".

14- Cantant de blues i rock de veu meravellosa que a la dècada dels 60 es va convertir en una estrella del moviment hippie. Va actuar al festival de Woodstock del 1969. Va morir d'una sobredosi d'heroïna als 27 anys i va passar a formar part del selecte grup de músics morts a aquesta edat: Jimi Hendrix, Jim Morrison, Kurt Cobain, Amy Winehouse.

AGRÍCOLA I SECCIÓ DE CRÈDIT VILAPLANA, S.C.C.L.

Les nostres fonts

Font de Camaprim

Amb el suport de la
Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Amb la col·laboració de la
Diputació Tarragona

**AJUNTAMENT
DE VILAPLANA**

LO PEDRÍS